

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

สารนิพนธ์

ของ

นางวิภารัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

สารนิพนธ์

ของ

วิภารัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

บทคัดย่อ

ของ

วิภารัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

วิภารัตน์ พูลสวัสดิ์. (2549). การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพ
อิสระ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ศาสตราจารย์ ดร.ผ่อง
พรรณ เกิดพิทักษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้
ประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา
2548 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน
1,000 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจากประชากร วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหา
ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และหาเกณฑ์ปกติของแบบ
วัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในรูปคะแนนที่ปกติและตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ประกอบด้วย 4 ด้าน
ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ
2. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับสูง
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน
11 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 0.79 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.16 ถึง
0.94 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{38} ถึง T_{70} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
ที่ 12.50 ถึง 97.60
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มี
จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 15.87 ถึง 24.99 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง
0.52 ถึง 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{70} และมีตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.60
5. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านค่านิยมของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน
7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 20.14 ถึง 24.71 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.51 ถึง
0.61 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{20} ถึง T_{75} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์
ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.30

6.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 12.12 ถึง 25.11 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{77} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.60

THE CONSTRUCTION OF A DESIRABLE CHARACTERISTICS INVENTORY
FOR
SELF- EMPLOYMENTS

AN ABSTRACT
BY
VIPARUT POOLSAWAD

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2006

Viparut Poolsawad. (2006). *The Construction of A Desirable Characteristics Inventory for Self-employments*. Master's Project, M.Ed.(Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Prof. Dr.Pongpan Kirdpitak.

The purpose of this research was to construct a desirable characteristics inventory for self-employments. A total of 1,000 subjects were multi-stage randomly selected from Mathayom Suksa III students of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in Bangkok in the academic year 2005. Mean, standard deviation, the level of difficulty, discrimination power, reliability coefficient, Normalized T-Score, and percentile rank were used to analyze the data.

The results of the research were follows :

1.The desirable characteristics inventory for self-employments comprised of four subtests : self – employments desirable characteristics cognitive domain , interest domain , value domain and personality domain.

2.The Mathayom Suksa III students's mean scores of the self – employments desirable characteristics : self – employments desirable characteristics cognitive domain , interest domain , value domain and personality domain were high.

3.The self-employments cognitive domain subtest contained 11 items, while it's difficulty level (p) revealed between 0.44 to 0.79, the coefficient of internal consistency (r) ranged from 0.16 to 0.94 and the cross - check of internal consistency showed KR-20 of 0.77. Besides, the self-employments cognitive norms for raw scores corresponding to designated percentiles 12.50th to 97.60th percentile ranks and T-Score, T_{38} to T_{70} for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

4.The self-employment interest domain subtest contained 9 items, while it's discrimination power (t) ranged from 15.87 to 24.99, the coefficient of internal consistency (r) ranged from 0.52 to 0.63 and the cross - check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.75. Besides, the self-employments interest norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.05th to 99.60th percentile ranks

and T-Score, T_{17} to T_{70} for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

5.The self-employments value domain subtest contained 7 items, while it's discrimination power (t) ranged from 20.14 to 24.71, the coefficient of internal consistency (r) ranged from 0.51 to 0.61 and the cross - check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.86. Besides, the self-employments value norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.10th to 99.30th percentile ranks and T-Score, T_{20} to T_{75} for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

6.The self-employments personality domain subtest contained 31 items, while it's discrimination power (t) ranged from 12.12 to 25.11, the coefficient of internal consistency (r) ranged from 0.39 to 0.63 and the cross - check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.75. Besides, the self-employments personality norms for raw scores corresponding to designated percentiles 0.05th to 99.60th percentile ranks and T-Score, T_{17} to T_{77} for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่องการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ของ
วิภารัตน์ พูลสวัสดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

.....

ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำแนวทาง ตลอดจนแนวคิด และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ญ ที่สละเวลาในการเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ ตลอดจนให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤติกา ลิ้มลาวัลย์ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ญ และคุณอนงค์ มานุ่ม เป็นผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไขแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิไล เรืองวัฒนสุข ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ด้าน การวิจัย ตลอดจนคำแนะนำต่างๆตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์แนะแนว และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนราชดำริ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนมัธยมวัดดาวคอง โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ คุณทิพากร พูลสวัสดิ์ และทุกคนในครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ พี่ น้อง เพื่อนๆ และผู้ที่มีส่วนร่วมทุกๆ ท่าน

วิภารัตน์ พูลสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของอาชีพอิสระ	8
ประเภทของอาชีพอิสระ.....	9
ความสำคัญของอาชีพอิสระ.....	11
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระ.....	12
คุณสมบัติ / คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ.....	20
ความหมายและทฤษฎีของความถนัด.....	24
ความหมายและทฤษฎีของความสนใจ.....	27
ความหมายของค่านิยม / ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชีพ.....	28
ความหมายและทฤษฎีของบุคลิกภาพ.....	29
เกณฑ์ปกติ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	37
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....	49
สัญญาลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	76
ขอบเขตของการวิจัย.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สรุปผลวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก.....	88
ภาคผนวก ข.....	114
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	39
2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้รู้ (n = 50).....	51
3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง Try Out (n = 100).....	54
4 ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดลักษณะ ที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 (n = 1,000).....	56
5 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะ ที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n = 1,000).....	57
6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะ ที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n = 1,000).....	58
7 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะ ที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n = 1,000).....	59
8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของกลุ่มผู้รู้ (n=50).....	60
9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ การเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n=100).....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	65
11 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านความรู้ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 11 ข้อ.....	67
12 เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 9 ข้อ.....	69
13 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านค่านิยม ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 7 ข้อ	71
14 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านบุคลิกภาพ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 31 ข้อ	72
15 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบ อาชีพอิสระด้านความรู้.....	115
16 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบ อาชีพอิสระด้านความสนใจ.....	117
17 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบ อาชีพอิสระด้านค่านิยม.....	118

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ.....	119
19	ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง Try out (n=100).....	121
20	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง Try out (n=100).....	122
21	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยม ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง Try out (n=100).....	123
22	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง Try out (n=100).....	124
23	ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	126
24	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	127
25	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	128
26	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	129

บัญชีภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ	7
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และวิชาความรู้ในโลกสมัยใหม่ ทำให้เกิดอาชีพหลากหลาย ซึ่งแต่ละอาชีพต้องการความรู้ ความชำนาญและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพนั้นๆ บุคคลผู้นั้นจึงจะประกอบอาชีพได้มีประสิทธิภาพ และเป็นสุขกับการทำงาน และทำให้องค์กรมีความสำเร็จก้าวหน้า อนึ่งตามหลักสุขภาพจิตถือว่า คนที่ทำงานเป็นสุข นอกจากจะมีสุขภาพจิตส่วนตัวดีแล้ว ยังทำให้ครอบครัวและผู้ร่วมงานมีความสุขด้วย นอกจากนั้นแล้ว ช่วงเวลาที่มนุษย์ต้องประกอบอาชีพ เป็นช่วงเวลาที่ยาวนานมาก (ประมาณ 30-40 ปี) การที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ หรือ/และการรู้จักปรับบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่เลือก จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ไม่ใช่เฉพาะแต่ผู้ที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเท่านั้น แต่รวมถึงในวัยทำงานด้วย (ศรีเรือน แก้วกังวาล.2544)

ดังนั้นการทำงานหรือมีงานทำ นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อชีวิต เพราะการทำงานทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีเป้าหมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สังคมใดที่สมาชิกมีความสามารถสูงและทำงานอย่างขยันขันแข็ง สังคมนั้นก็必将มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกลายเป็นชุมชนและประเทศที่ร่ำรวย อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆตามมา อย่างไรก็ตามการที่คนออกจากปัญหาที่การศึกษาระบบปิด ผลักกำลังคนเกินความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว จากการที่โอกาสทางการศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างขึ้น ทุกคนมีสิทธิจะเข้าศึกษาต่อและเป็นบัณฑิตได้ทัดเทียมกันเพราะมีมหาวิทยาลัยเปิด ยิ่งเป็นตัวเร่งให้อัตราการว่างงาน โดยเฉพาะในกลุ่มที่มุ่งเข้ารับราชการสูงขึ้น ประกอบกับนโยบายของรัฐที่เร่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษาและความพยายามที่จะให้การศึกษาระดับนี้เป็นการศึกษาภาคบังคับ โอกาสที่การจ้างงานในระบบของรัฐและเอกชนจะไม่สามารถรองรับผู้จบการศึกษาระดับนี้ได้จึงมีสูงขึ้นปัญหาการว่างงานในอนาคตจึงมีแนวโน้มที่จะปรากฏอยู่ทั่วไปทั้งในกลุ่มผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาและต่ำกว่าอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. 2540: 2)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2540: 10) ได้รับรายงานจากองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ว่านักวางแผนของไทยได้เริ่มตระหนักมากขึ้นว่าแม้เศรษฐกิจของไทยจะใช้กลยุทธ์ที่เน้นอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งใช้แรงงานมากกว่าการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า แต่ภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบก็ไม่สามารถรองรับแรงงานใหม่ได้เพียงพอ นอกจากนั้น ราคาผลิตผลที่ต่ำจะทำให้มีการอพยพแรงงานจากภาคเกษตรเข้าสู่เมืองมากขึ้น ส่งผลให้เรื่องการว่างงานในเมืองยิ่งเพิ่มขึ้น การที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ได้ระบุเรื่องการส่งเสริมอาชีพอิสระไว้ใน

ฐานะที่เป็นกลยุทธ์เพื่อลดการว่างงานในเมือง โดยเฉพาะคนที่เข้าสู่แรงงานใหม่จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะกลยุทธ์นี้จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าสู่งานที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าแรงประจำในภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบสามารถทำธุรกิจขนาดย่อมซึ่งโดยเปรียบเทียบใช้ทุนต่ำกว่า ใช้เทคโนโลยีที่ง่ายกว่า และไม่ต้องฝึกอบรมมากมาย

ในสภาพสังคมปัจจุบัน แนวโน้มในการประกอบอาชีพเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก อาชีพอิสระได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นจนเห็นได้ชัดทั้งในด้านนโยบายของรัฐและการให้ความสำคัญในวงการศึกษาคือ อาชีพอิสระนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น ทั้งด้วยเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา จึงเป็นผลให้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าในแง่มุมต่างๆมากมาย ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ของผู้วิจัย ได้สนใจศึกษาและมุ่งประเด็นไปที่การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยครอบคลุมการวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ 4 ด้านด้วยกัน กล่าวคือ ความรู้ ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ตลอดจนการนำแบบวัดมาใช้ประกอบการแนะแนวอาชีพ หรือเลือกตัดสินใจในการประกอบอาชีพอิสระต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน

ความสำคัญในการวิจัย

ผลของการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ จะได้แบบวัดและเกณฑ์ปกติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระไปใช้ประโยชน์ และใช้เป็นเครื่องมือเพื่อประกอบการตัดสินใจในการประกอบอาชีพอิสระต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของกลุ่มรู้จัก

ประชากรที่เป็นกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 825 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 50 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนราชดำริ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนวัดดาวคณอง และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,173 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และพบว่ามึนักเรียนที่ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ครบทุกข้อ จำนวน 1,000 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ** หมายถึง คุณลักษณะที่ทำให้บุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1.1 **ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ** หมายถึง สิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระได้สั่งสมมา จากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านต่างๆ ได้แก่

1.1.1 **ความรู้ทั่วไป** หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่เกี่ยวกับลักษณะงานในการประกอบอาชีพอิสระ

1.1.2 ความรู้ด้านการผลิต หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสินค้า ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบในการผลิต การปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และการควบคุมต้นทุนทางการผลิต

1.1.3 ความรู้ด้านการตลาด หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กระบวนการวางแผน การบริหารแนวคิด การตั้งราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ และตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า

1.1.4 ความรู้ด้านการบริหาร จัดการ หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางแผนจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดระบบงาน การดำเนินงาน การติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน

1.2 ความสนใจอาชีพอิสระ หมายถึง ความรู้สึกรับชอบของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการมุ่งแสวงหาความรู้ ได้แก่ การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการตลาดและแนวโน้มธุรกิจ การค้นคว้าข้อมูลด้านการประกอบอาชีพอิสระจากสื่อต่างๆ การเข้าชมนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมธุรกิจเดียวกัน

1.3 ค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ความเชื่อของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เชื่อว่า สิ่งต่อไปนี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่

1.3.1 ความสำเร็จ

1.3.2 รายได้

1.3.3 เกียรติยศ

1.3.4 ความมีอิสระ

1.3.5 ความก้าวหน้าในอาชีพ

1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ส่งผลให้การประกอบอาชีพอิสระประสบความสำเร็จ ได้แก่

1.4.1 ความเป็นผู้นำ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เป็นแบบอย่าง แสดงความใส่ใจ ใ้วางใจ แก่ลูกจ้างหรือพนักงาน ได้แก่ การทำงานอย่างเต็มกำลังเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ลูกจ้าง สอบถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงาน แนะนำข้อมูลต่างๆ ให้กับลูกจ้างนำไปปฏิบัติตามได้ด้วยความเข้าใจในชิ้นงานนั้นๆ

1.4.2 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานด้านธุรกิจ ได้แก่ การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและมีความหลากหลาย มีความคิดแปลกใหม่ในการผลิตสินค้าที่แตกต่างจากคู่แข่งและยังไม่มี

มีผู้ใดดำเนินการมาก่อน มีความคิดยืดหยุ่นสามารถปรับธุรกิจของตนเองให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปได้เหมาะสม

1.4.3 ความอดทน หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในการควบคุมอารมณ์ เอาใจใส่จริงจังในการทำธุรกิจ พร้อมทั้งจะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ตรงหน้า เพื่อที่จะก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ได้แก่ มุ่งมั่น พยายาม ไม่ท้อถอย ไม่หนีปัญหา มีจิตใจหนักแน่น และสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจในยามที่เผชิญกับวิกฤติปัญหา

1.4.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เกิดจากความแน่ใจและความกล้าหาญที่จะลงมือปฏิบัติ ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จลุล่วง ได้แก่ กล้าตัดสินใจ มั่นใจในความคิดของตนเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยง่าย มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามความคิดของตนเองในการดำเนินธุรกิจให้สำเร็จลุล่วง

1.4.5 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการรักษาคำมั่นสัญญา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ตรงไปตรงมา ได้แก่ การคิดราคาสินค้าอย่างถูกต้อง การใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และปฏิบัติตามข้อตกลง

1.4.6 มนุษยสัมพันธ์ดี หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นๆโดยรอบ ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส กล่าวคำทักทาย และสอบถามความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่อยู่รอบข้าง

1.4.7 การกล้าตัดสินใจ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริการลูกค้า การจัดซื้อและจัดจ้างพนักงาน

1.4.8 ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการยอมรับผลการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ ได้แก่ ยินดีจ่ายค่าทดแทนเมื่อสินค้าไม่ตรงตามคุณภาพ กล่าวคำขอโทษแก่ลูกค้า ให้สวัสดิการพนักงาน การตรวจสอบคุณภาพสินค้า เลือกสรรสินค้าที่ดีแก่ลูกค้า จ่ายค่าธรรมเนียมและภาษีบำรุงท้องที่ การปฏิบัติตามกฎของรัฐบาล

1.4.9 กล้าเสี่ยง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการประเมินสถานการณ์เพื่อก่อตั้งธุรกิจและคาดการณ์ว่าจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ได้ โดยพิจารณาถึงการประเมินความต้องการของผู้บริโภค การมีความสามารถและใช้ความรู้ของตนเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และการพิจารณาหาแหล่งทุนในการดำเนินธุรกิจ

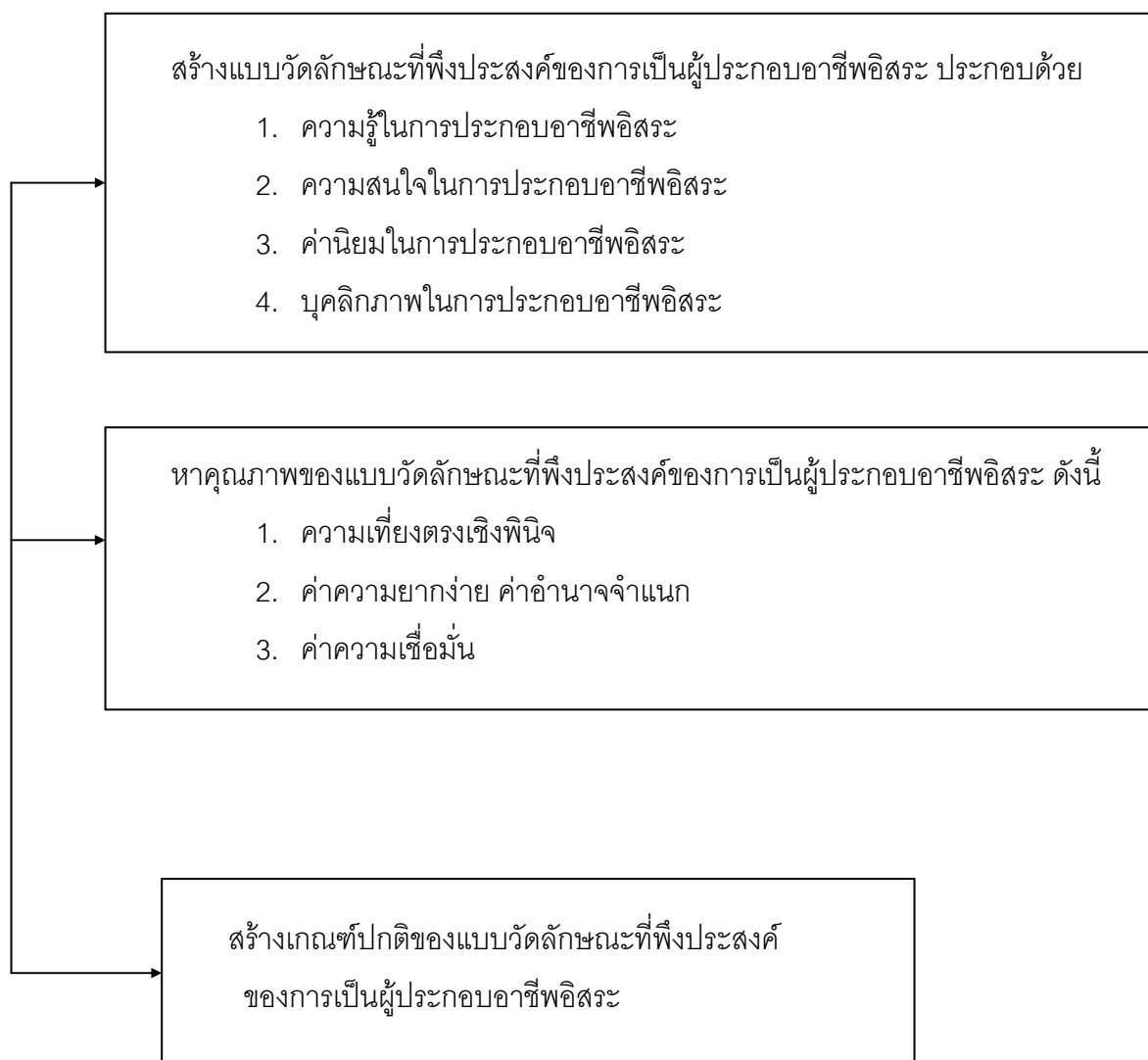
2. **ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ** หมายถึง ผู้ที่มีโอกาสดำเนินงาน และตัดสินใจในการประกอบอาชีพของตนเอง โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความพร้อมทางด้านต่างๆมาสร้างงานให้ตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการจ้างงานที่เป็นระบบ

3.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะของบุคคลแต่ละบุคคล เพื่อพยากรณ์ว่า จะประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมากน้อยเพียงใด

4.กลุ่มรู้จัก (Known Group) หมายถึง กลุ่มที่มีลักษณะที่ต้องการทดสอบอย่างเด่นชัด ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มรู้จักเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของอาชั้พอิสระ
2. ประเภทของอาชั้พอิสระ
3. ความสำคัญของการประกอบอาชั้พอิสระ
4. คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชั้พอิสระ
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชั้พอิสระ
6. ความหมายและทฤษฎีของความถนัด
7. ความหมายและทฤษฎีของความสนใจ
8. ความหมายของค่านิยม / ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชั้พ
9. ความหมายและทฤษฎีของบุคลิกภาพ
10. เกณฑ์ปกติ
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชั้พอิสระ
 - งานวิจัยในต่างประเทศ
 - งานวิจัยในประเทศ

1. ความหมายของอาชั้พอิสระ

ศรีสง่า กรวรรณสุต และสาโรจน์ บัวศรี (2521: 101) ให้ความหมายอาชั้พอิสระ สรุปได้ว่า เป็นอาชั้พส่วนตัวหรือการประกอบกิจการของตนเอง อาชั้พอิสระจึงมีได้ทุกลักษณะของงาน ไม่ว่าจะเป็นงานนั้นจะเป็นงานประเภทเกษตรกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม พาณิชยกรรม หรือ อุตสาหกรรม ขอแต่ให้เป็นการประกอบกิจการของตนเองเท่านั้น

สุรพร ศรีทองกิตติกุล (2521: 5) กล่าวว่า อาชั้พอิสระ หมายถึง งานอาชั้พที่แต่ละบุคคลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องไปรับจ้างผู้อื่นเสมอไป หรือจะรับจ้างก็ทำได้

อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ (2529: 5) ได้ให้ความหมายของอาชั้พอิสระไว้ว่าหมายถึง อาชั้พที่หารายได้ ได้เองโดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

จริยา ทัพพะกุล ณ อรุณยา (2530: 48) กล่าวว่า อาชั้พอิสระหมายถึง การประกอบกิจการขนาดเล็กที่ทำด้วยตนเองที่อาศัยทักษะและเทคนิคการจัดการให้เกิดรายได้และมีกำไร ซึ่งอาจมีลักษณะ

เป็นการผลิต ประกอบ ซ่อม รวมทั้งการบริการและการประกอบกิจการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับสิ่งเหล่านี้ ส่วนใหญ่แล้วเจ้าของจะเป็นผู้ดำเนินการขั้นตอนต่างๆ เองเป็นส่วนมาก

สุรพล เพิ่มผล (2531: 6-7) กล่าวว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่มีลักษณะที่ผู้ประกอบการได้รับค่าตอบแทนจากลูกค้าจำนวนมาก โดยผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเองในฐานะผู้ปฏิบัติการและมีผู้ช่วยปฏิบัติงานได้จำนวนไม่เกิน 10 คน และทุนดำเนินการไม่เกิน 500,000 บาท

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533: 578) ได้ให้ความหมายว่าอาชีพอิสระ คือ อาชีพที่ผู้ประกอบการสามารถหารายได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร หรือประกอบการตาม ประสงค์ของตนเอง หรือกลุ่มรายได้ของอาชีพอิสระได้จากการผลิต การขาย และการบริการ

ทิพวัน ถือคำ (2533: 43) ได้ให้ความหมายอาชีพอิสระไว้ว่า คือ การประกอบอาชีพซึ่ง ผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการเองโดยยึดว่าเป็นอาชีพอิสระ เพราะผู้ประกอบการไม่ได้เป็นลูกจ้างในหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนใหญ่ก็ได้

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2531) นิยามว่า อาชีพอิสระหมายถึง อาชีพส่วนตัวทั้งในภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบ (Formal Sector) และภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นระบบ (Informal Sector) เจ้าของกิจการเป็นผู้ประกอบการเองทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรูปของกำไร ไม่ใช่เงินเดือน มีเจ้าของกิจการที่ไม่เป็นลูกจ้าง รับเงินเดือนจากนายจ้าง แต่ได้รับค่าตอบแทนจากลูกค้า และเจ้าของกิจการเป็นผู้ลงมือกระทำเองในฐานะผู้ปฏิบัติงาน

กรมการจัดหางาน (2541: 1) การประกอบอาชีพอิสระ คือ การประกอบกิจการส่วนตัวต่างๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธุรกิจของตนเองไม่ว่าธุรกิจนั้นจะเล็กหรือใหญ่ก็ตาม มีอิสระในการกำหนด รูปแบบและวิธีดำเนินงานของตนเองได้ตามความเหมาะสม ไม่มีเงินเดือนหรือรายได้ที่แน่นอน ผลตอบแทนที่ได้รับคือเงินกำไรจากการลงทุน

กล่าวโดยสรุป อาชีพอิสระหมายถึง อาชีพที่บุคคลมีโอกาสดำเนินงาน และตัดสินใจในการประกอบอาชีพของตนเองโดยใช้ความรู้ ความสามารถประสบการณ์ และความพร้อมทางด้านต่างๆ มาสร้างงานให้ตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการจ้างงานที่เป็นระบบ สามารถเป็นนายของตนเองและอยู่ได้ด้วยตนเองตลอดจนพึ่งตนเอง (Self-Reliance) ได้ในที่สุด

2. ประเภทของอาชีพอิสระ

ประเภทของอาชีพอิสระแบ่งตามลักษณะอาชีพ และความรู้ความสามารถได้ดังต่อไปนี้

อาชีพอิสระแบ่งตามการจัดหมวดหมู่เยาวชนผู้ประกอบการอาชีพ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย (2526: 23) ได้จัดแบ่งไว้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทค้าขาย ได้แก่ ขายข้าวแกง ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ขายของเล่นสำหรับเด็ก ขายเครื่องเขียนแบบเรียน ขายผักผลไม้ ขายอุปกรณ์การเกษตร และขายเครื่องสำอาง

2. ประเภทบริการ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป รับเหมาก่อสร้างทั่วไป เสริมสวย รับซ่อมผ้า ขับรถส่งผู้โดยสาร รับซ่อมจักรยาน และจักรยานยนต์

3.ประเภทเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่ และกรีดยาง

อาชีพอิสระแบ่งตามเกณฑ์ระดับทักษะ หรือความรู้ความสามารถซึ่ง สัญญา จัดตานนท์ (2527: 16) ได้แบ่งกลุ่มอาชีพของผู้ประกอบอาชีพอิสระออกเป็น 3 กลุ่มอาชีพ คือ

1. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะ หรือความรู้ในระดับปริญญา หรืออนุปริญญา (วิชาชีพชั้นสูง) เช่น แพทย์ วิศวกร หนายความ ผู้ตรวจบัญชี ครูอาจารย์ และจิตรกร เป็นต้น

2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะ หรือความรู้ในระดับต่ำกว่าอนุปริญญา คือ ช่าง ต่างๆเช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ เขียนแบบ ตัดเสื้อ ตัดผม เสริมสวย เย็บหนัง เป็นต้น

3.กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะหรือความรู้ในวิชาชีพอย่างใดโดยเฉพาะเช่น ผู้ประกอบการค้า เครื่องชำ ข้าวแกง ค้าผลไม้ ค้าหนังสือต่างๆ ทำฟาร์มสัตว์เลี้ยง หาบเร่ แผงลอย ขั้บรถแท็กซี่ ตลอดจนผู้ที่รับสินค้ามาเดินขายเอง เป็นต้น

อาชีพอิสระแบ่งตามการประกอบการของเยาวชน คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเรื่องการจัดพิมพ์สมุดภาพ และผลงานเยาวชนไทย ในคณะกรรมการจัดงานปีเยาวชนสากล พ.ศ. 2528 โดย เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่นๆ (2529) ได้แบ่งอาชีพอิสระที่เยาวชนได้ประกอบอย่างเป็นผลสำเร็จ ออกเป็น 7 ประการ คือ

- 1.ประเภทค้าขาย
- 2.ประเภทช่างฝีมือ
- 3.ประเภทเกษตรกรรม
- 4.ประเภทศิลปิน
- 5.ประเภทธุรกิจ
- 6.ประเภทกีฬา
- 7.ประเภทบริการ

กรมวิชาการ (2530: 4) ได้จำแนกประเภทของการประกอบอาชีพอิสระไว้ดังนี้ คือ

- 1.ด้านอุตสาหกรรม
- 2.ด้านเกษตรกรรม
- 3.ด้านคหกรรม
- 4.ด้านพาณิชยกรรม

5.ด้านศิลปหัตถกรรม

กรมสามัญศึกษา (2535ค: 15) ได้แบ่งประเภทการประกอบอาชีพเป็น 2 ประเภทคือ

1.อาชีพอิสระ โดยแบ่งเป็น

1.1 อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ อาชีพที่ผู้ดำเนินการผลิตชิ้นงานเพื่อจำหน่าย เช่น งานประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เครื่องปั้นดินเผา ผลิตผลทางการเกษตร เป็นต้น

1.2 อาชีพบริการ ได้แก่ อาชีพที่ผู้ดำเนินการได้เอื้ออำนวยความสะดวก หรือให้บริการแก่ผู้บริโภค เช่น ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ แม่ค้า ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย เป็นต้น

2.อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพใดก็ตามที่ผู้ประกอบอาชีพ ไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการเอง แต่ทำงานภายใต้ระบบหรือข้อกำหนดของหน่วยงานหรือนายจ้างที่ตนสังกัดอยู่ เช่น ข้าราชการ ลูกจ้าง รัฐวิสาหกิจ พนักงานห้างร้าน บริษัท เป็นต้น

พิพรรณ อินทรศัพท์ (2531: 163-166) ได้แบ่งประเภทของอาชีพอิสระไว้ 5 ประเภท กล่าวคือ

1.กิจการจำหน่ายประเภทสินค้าอุปโภค อันได้แก่ ร้านค้าย่อยซึ่งจำหน่ายของใช้ประจำร้านทุกชนิด ร้านจำหน่ายอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้า ประปา วัสดุก่อสร้าง และรวมถึงตลาดสด ตลาดนัด ที่เป็นแหล่งเลือกซื้อสินค้าของลูกค้าอีกด้วย ตลอดจนรถเร่ขายสินค้าบางชนิดที่ไม่มีจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าย่อยโดยทั่วไป

2.กิจการจำหน่ายประเภทอาหาร อันได้แก่ ร้านอาหาร แผงลอย อาหาร และรถเข็นอาหาร เป็นต้น

3.กิจการผลิตสินค้า ได้แก่ การผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภค ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่างๆ เช่น โรงงานผลิตอาหาร ทำขนมปัง (เบเกอรี่) อาหารสำเร็จรูปต่างๆ และโรงงานตามครัวเรือน โรงงานจำพวกหัตถกรรม ศิลปกรรม เป็นต้น

4.กิจกรรมด้านบริการ ได้แก่ งานบริการแก่ชุมชน เช่น บริการรับถมที่ดิน บริการรักษาความปลอดภัย บริการกำจัดปลวก บริการขนส่ง บริการซักรีดเสื้อผ้า บริการเสริมสวย บริการท่องเที่ยว บริการโรงแรม เป็นต้น

5.กิจการการประกอบตามสายวิชาชีพ ได้แก่ อู่ซ่อมรถ บริษัทรับเหมาก่อสร้าง คลินิกทุกประเภท สำนักงานบัญชี สำนักงานทนายความ สำนักงานที่ปรึกษาด้านธุรกิจ สำนักงานประกอบอาชีพทางวิศวกรรมและการออกแบบ เป็นต้น

3.ความสำคัญของอาชีพอิสระ

อาชีพอิสระนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น ทั้งด้วยเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจและเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับ

รายงานจากองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ว่านักวางแผนของไทยได้เริ่มตระหนักมากขึ้นว่าแม้เศรษฐกิจของไทยจะใช้กลยุทธ์ที่เน้นอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งใช้แรงงานมากกว่าการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า แต่ภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบก็ไม่สามารถรองรับแรงงานใหม่ได้เพียงพอ นอกจากนั้น ราคาผลิตผลที่ต่ำจะทำให้มีการอพยพแรงงานจากภาคเกษตรเข้าสู่เมืองมากขึ้น ส่งผลให้เรื่องการว่างงานในเมืองยิ่งเพิ่มขึ้น การที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ได้ระบุเรื่องการส่งเสริมอาชีพอิสระไว้ในฐานะที่เป็นกลยุทธ์เพื่อลดการว่างงานในเมือง โดยเฉพาะคนที่เข้าสู่แรงงานใหม่จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะกลยุทธ์นี้จะช่วยให้ผู้ที่ไม่มีใครมีโอกาสเข้าสู่งานที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าแรงประจำในภาคเศรษฐกิจที่เป็นระบบสามารถทำธุรกิจขนาดย่อมซึ่งโดยเปรียบเทียบใช้ทุน ต่ำกว่า ใช้เทคโนโลยีที่ง่ายกว่า และไม่ต้องฝึกอบรมมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540: 10)

กุนนาร์ (สัญญา จัตตานนท์. 2527: 12; อ้างอิงจาก Gunnar.N.d.) กล่าวว่าอาชีพอิสระจะเป็นทางออกที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาการว่างงานของประชากรในประเทศ และการประกอบอาชีพอิสระยังเป็นการปลูกฝังประชาธิปไตย ส่งเสริมบุคคลให้ปกครองตนเอง ตลอดจนทำให้สามารถแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นได้

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2531: 15) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกอบอาชีพอิสระ: หนทางแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษายังพบปัญหาการว่างงานในระดับที่ละเลยไม่ได้ และการจัดการศึกษาของประเทศที่ผ่านมายังไม่สอดคล้องกับการมีงานทำ การแก้ไขปัญหาการว่างงานมีปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดหลายประการ การประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นหนทางใหม่ที่ได้รับการสนใจ นำมาใช้แก้ไขปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษา เพราะนอกจากจะเป็นการสร้างงานให้ตนเองในระยะแรกแล้วยังเป็นการขยายการจ้างงานต่อไปในอนาคตได้ด้วย

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระจะช่วยให้บุคคลนั้นมีอาชีพ มีรายได้ อีกทั้งยังช่วยประเทศชาติลดปัญหาการว่างงานได้อีกด้วย

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระ

สำเนา ขจรศิลป์ (2534: 3-5) กล่าวว่า ในการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จ มีปัจจัยที่สำคัญหลายประการดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการได้แก่
 - 1.1 มีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
 - 1.2 มีใจรักงานด้านธุรกิจ
 - 1.3 มีความคิดริเริ่มด้วยตนเองและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่างๆเหล่านั้น

- 1.4 กล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล
- 1.5 มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.6 มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจการงาน
- 1.7 มีความอดสาหะในการทำงาน
- 1.8 มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.9 ยึดมั่นในสัญญาการทำงาน
- 1.10 คำนึงถึงคุณภาพ
- 1.11 รู้จักใช้ทรัพยากรที่จำกัด รวมทั้งใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 1.12 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

2. สมรรถภาพที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งมีหลายด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านสินค้าหรือบริการความรู้ความสามารถในด้านนี้ อาจได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาจากประสบการณ์ในการทำงานของกิจการในครอบครัว หรือจากการฝึกงานกับภาคเอกชน

2.2 ด้านการตลาด ต้องมีความรู้ความชำนาญ ในกระบวนการจำหน่ายผลผลิต หรือบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการจัดการ ต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดระบบงานการวางแผนการดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุม และการประเมินผล เพื่อให้กิจการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านผลกำไรที่ดี ด้านชื่อเสียงและความไว้วางใจจากลูกค้า

2.4 ความรู้ด้านอื่นๆที่ผู้ประกอบการอิสระต้องทราบ ได้แก่ การโฆษณา การบัญชี กฎหมาย ภาษีอากร และการวิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น

3. เงินทุน เงินทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งของการประกอบอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการจะต้องมีเงินทุน เพื่อเริ่มต้นกิจการ และเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ เงินทุนที่ต้องใช้นี้จำนวนแตกต่างกันไปตามลักษณะ และขนาดของอาชีพอิสระ ซึ่งแหล่งเงินทุนนั้นสามารถหาได้หลายแหล่งด้วยกัน เช่น จากครอบครัวของผู้ประกอบการ ญาติ ร่วมลงทุนกับเพื่อนและจากสถาบันการเงิน

4. สถานที่ดำเนินธุรกิจ การพิจารณาสถานที่ เพื่อดำเนินการธุรกิจนั้นมีความสำคัญมาก เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอื่นๆที่กล่าวมาแล้ว ความสำเร็จ และความล้มเหลวของธุรกิจจึงอยู่ที่ปัจจัยด้านสถานที่ด้วย ขนาดและสถานที่ตั้งของสถานที่ดำเนินธุรกิจ มีความแตกต่างกันไปตามประเภทของอาชีพอิสระ เช่น อาชีพอิสระที่เกี่ยวกับการขายสินค้าและบริการ ก็จะต้องเป็นสถานที่ในแหล่งชุมชน หรือในเมืองที่ทำเลเหมาะสม

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์และคณะ (สุนิสา บิลสมัท. 2543: 25; อ้างอิงจาก เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์; และคนอื่นๆ. 2535) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาพบว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีรูปแบบการเข้าสู่การประกอบอาชีพ 4 แบบ คือ การประกอบอาชีพตามบิดามารดา สามีหรือภรรยา คนใกล้เคียงที่ประสบความสำเร็จ และทดลองทำหลายอาชีพ โดยเหตุผลและแรงจูงใจมีดังนี้

1. บิดามารดา สามีหรือภรรยาทำมาก่อน
2. รายได้ดี มองเห็นช่องทางที่จะยกฐานะตนเองได้
3. ได้ประสบการณ์ตอนเป็นลูกจ้าง
4. เรียนมาโดยตรง
5. ไม่ชอบการเป็นลูกน้อง ชอบความเป็นอิสระ
6. มีบุคคลมาชักชวน แนะนำ และให้การสนับสนุน

จากการประชุมสัมมนาเรื่องกลวิธีในการแนะแนวทางการประกอบอาชีพอิสระของทบวงมหาวิทยาลัย สุรเกียรติ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2521: 1-2) ได้กล่าวสรุปถึงปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพอิสระ (Entrepreneurship) ไว้ดังนี้

1. ต้องรู้จักตัวเองว่า มีวิญญานของความเป็นผู้ประกอบการอิสระหรือไม่ กล่าวคือ เป็นนักสู้ไม่ท้อถอย มีจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไร มีทักษะด้านไหน และตนยังขาดสิ่งใด นอกจากนั้นยังต้องทราบว่าคุณต้องการอะไร ต้องการทำอะไร เป็นต้น

2. มีความพร้อมในการเริ่มกิจการหรือยัง กล่าวคือ มี 5 M ดังต่อไปนี้

Market	มีตลาดและช่องทางการจำหน่าย
Man	มีทีมงาน
Money	มีเงินทุนและช่องทางเพิ่มเครดิต (Credit) มาใช้ในกิจการ
Management	มีการจัดการ
Manufacture	มีกำลังผลิตที่ดี

นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษา (2531: 3-10) ยังได้เสนอแนวทางการประกอบอาชีพส่วนตัว หรือการประกอบอาชีพอิสระไว้ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นปฏิบัติการ
3. ขั้นประเมินผล

1. ขั้นเตรียมการ ก่อนที่จะเริ่มประกอบอาชีพส่วนตัว ควรพิจารณาและศึกษาในเรื่องเหล่านี้เป็นพื้นฐานขั้นต้น

1.1 การสำรวจตัวเอง

ไม่มีใครที่ใหนจะรู้จักเรามากที่สุดเท่ากับตัวเราเอง ดังนั้น ก่อนอื่นที่จะลงมือประกอบอาชีพส่วนตัวจะต้องพิจารณาตัวเองว่ามีความสามารถมากน้อยแค่ไหน พิจารณาด้วยความ เป็นจริงและเที่ยงตรง ค้นหาความถนัดและจุดบกพร่องของตนเอง ไม่ตัดสินใจตามเพื่อนหรือบุคคล อื่นๆ บุคลิกและความสามารถของแต่ละคนมีไม่เท่ากัน บางคนทำสิ่งหนึ่งได้ดีมากแต่ถ้าให้ทำสิ่งอื่นๆ อาจจะทำได้ไม่ดีเลย ดังนั้น ควรพิจารณาตนเองด้วยความรอบคอบ และถี่ถ้วน

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างคุณสมบัติของบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ ส่วนตัว ที่ควรจะมีติดมือปฏิบัติ

1.1.1 ความมีวินัยในตนเอง การประกอบอาชีพส่วนตัวจัดเป็นอาชีพอิสระเป็น นายของตัวเอง ฉะนั้นเราจะทำอะไรอย่างใดก็ได้ ไม่มีใครว่า จะนอนตื่นสาย จะออกขายของเมื่อใดก็ได้ ไม่มีใครบังคับ แต่การจะประสบความสำเร็จได้นั้น มีกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย เช่น ตื่นนอนเช้า และเร่ง รีบทำงานในสิ่งที่ต้องทำอย่างเป็นระเบียบและสม่ำเสมอ ไม่ใช่ขายของได้เงินมาก่อนหนึ่งก็หยุด พักผ่อนไปหลายวัน ถ้าหากทำเช่นนั้นเราอาจจะไม่ประสบความสำเร็จเลยก็ได้

1.1.2 มีการเอาจริงเอาจัง อดทนและหนักแน่น การดำเนินธุรกิจส่วนตัวในขั้นต้น อาจจะต้องการล้มลุกคลุกคลานบ้าง เส้นทางที่เดินชีวิตจริงที่ต้องผจญภัย อาจจะไม่ใช่ทางเดินที่ราบเรียบที่ปูด้วยพรมหรือโรยด้วยกลีบกุหลาบ แต่อาจจะเป็นทางเดินที่มีอุปสรรคปัญหาต่างๆ มากมาย ดังนั้น เราจะต้องมีความอดทน หนักแน่น และเอาจริงเอาจังพร้อมที่จะต่อสู้ปัญหาอุปสรรค เหล่านั้น เพื่อที่จะก้าวไปสู่จุดหมายที่ตั้งมั่นไว้

1.1.3 มีความมานะพยายาม การที่เราจะก้าวเดินไปสู่จุดไหน เราจะต้องมีความ ตั้งมั่นมานะพยายามไปสู่จุดนั้นให้ได้ ถึงแม้ว่าในขั้นแรกเราอาจจะล้มเหลว ทำแล้วขาดทุน แต่เราต้อง ไม่ท้อถอย หรือยอมแพ้ต่ออุปสรรคนั้น จิตใจจะต้องเข้มแข็ง คิดต่อสู้ ถือเสียว่าอุปสรรคที่ผ่านมาเป็น บทเรียนที่มีคุณค่า ซึ่งเราจะต้องแก้ไขปรับปรุงต่อสู้ต่อไป อันจะทำให้เราก้าวแข็งแกร่งและประสบ ความสำเร็จในที่สุด

1.1.4 มีความรัก ชอบงานที่ทำ ขยันขันแข็งและเอาใจใส่งานหรือกิจการใดๆ หากมีการเริ่มต้นด้วยความรัก ความชอบ ก็จะทำให้งานหรือกิจการนั้นได้รับการเอาใจเป็นพิเศษด้วยใจ ตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการเกิดความขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงาน ด้วยจุดนี้เองจะเป็นจุดเร่งเร้า

กระตุ้นที่เกิดขึ้นมาจากจิตใจส่วนลึก โดยไม่มีใครบังคับจะทำให้มีการทุ่มเทและเสียสละ ซึ่งจะเป็นผลดีแก่กิจการ เปรียบเสมือนนกเงือกได้ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ครั้งหนึ่งแล้ว

1.1.5 มีความรอบรู้และรู้รอบ

ความรู้รอบ หมายถึง มีความรู้ในกิจการที่ตนจะทำเป็นอย่างดี ได้แก่ ความรู้ทางการศึกษา ทฤษฎีหรือแนวปฏิบัติในขั้นตอนต่างๆ ที่ได้ร่ำเรียนมา หรือได้ศึกษาจากผู้อื่น ซึ่งจะต้องนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ปฏิบัติในกิจการของตน

ความรู้รอบ หมายถึง ความใฝ่รู้ที่อยากจะชวนหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา เช่น สภาวะการตลาดของสินค้าต่างๆ สภาพการแข่งขันของแต่ละฝ่ายมีจุดได้เปรียบเสียเปรียบอย่างไร ซึ่งจะต้องมีความใฝ่รู้อยู่เสมอ เพื่อจะได้ปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

1.1.6 มีความสำนึกในเชิงธุรกิจ การดำเนินกิจการค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัว ไม่เหมือนกับการเป็นลูกจ้างของบริษัท ร้านค้า หรือรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เพราะความรับผิดชอบค่อนข้างจะมีมากกว่านั้น กล่าวคือ การดำเนินทุกขั้นตอนจะอยู่ในความรับผิดชอบของเราทั้งหมด เราจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเหมือนแม่ทัพกองทหารที่จะต้องคุมเกมถือบังเหียน รับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าหรือล้มเหลวด้วยตนเองและการจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีจิตสำนึกในเชิงธุรกิจ ต้องรู้ว่าในแต่ละขั้นตอนของธุรกิจจะต้องทำอะไรบ้าง มีส่วนประกอบอะไร จะต้องมีการจ้างคนอื่นช่วยไหม จะต้องรู้จักใช้ความคิดเชิงธุรกิจในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ นั้น เป็นต้น

1.1.7 การมีจิตใจอยากเป็นผู้ชนะ กล่าวคือ สภาวะการประกอบธุรกิจส่วนตัวนั้นจะมีการแข่งขันกันมากมาย ทั้งในด้านตัวสินค้า การบริการ คุณภาพ ราคา การโฆษณา เป็นต้น ซึ่งการจะดำเนินกิจการให้ได้ดีในภาวะเช่นนี้ เราจะต้องมีจิตใจอยากเป็นผู้ชนะ ซึ่งจะก่อให้เกิดพัฒนา กล่าวคือ เมื่อรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีอะไรดี เราก็นำมาพัฒนาให้ดีกว่าเขาเพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้า อย่างเช่น ขายกล้วยเตี๋ยวราวดหน้า มีสูตรพิเศษใส่หมูแฮม ไข่ดาว ขายกล้วยเตี๋ยวผัดไทยมีไส้มันกุ้ง กุ้งสด ไข่เจียว เป็นต้น

1.1.8 มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำอาชีพที่สุจริต ไม่คดโกงใคร และมีความจริงใจต่อลูกค้า เพราะการติดต่อค้าขายกันมิใช่ซื้อขายกันครั้งเดียวเลิก แต่เราต้องการให้เป็นลูกค้าขาประจำ มีการติดต่อค้าขายเป็นเวลานาน ฉะนั้น หากเรามีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความจริงใจต่อกัน ก็อาจทำให้สัมพันธภาพระหว่างกันมีความยืนยาวยิ่งขึ้น

1.1.9 มีมนุษยสัมพันธ์อันดี การมีมนุษยสัมพันธ์อันดี หมายถึง กับบุคคลโดยรอบ ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า หรือผู้ขายสินค้า หรือลูกจ้างได้บังคับบัญชา จะต้องมีการยิ้มแย้ม อารมณ์แจ่มใสไม่บูดบึ้งต่อกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินกิจการมีความคล่องตัวขึ้นมาก

1.2 มีความใฝ่ฝันและคิดจะทำอะไร

ในขณะที่ยังไม่รู้ว่าจะเริ่มอะไร การจินตนาการก็อาจจะเป็นสิ่งจำเป็น หรืออาจจะเป็นประโยชน์บ้างก็ได้ การใฝ่ฝันคิดจะทำสิ่งนั้นกระทำสิ่งนี้ก็สิ่งสำคัญต่องานอาชีพส่วนตัว เพราะการจะประกอบกิจการงานใดก็ตามจะต้องเกิดจากความตั้งใจก่อนแล้วจึงแปรรูปไปเป็นความมานะพยายาม กระทำให้เป็นรูปร่างขึ้นมา ความคิดสร้างสรรค์ ความตั้งใจจริง ความทะเยอทะยานเป็นสิ่งสำคัญต่องานอาชีพส่วนตัว

1.3 มีการทำงานเป็นขั้นตอนหรือมีแบบแผน

การทำกิจการงานทุกอย่างถ้ากระทำโดยมีแผนการโครงการและขั้นตอนแล้วจะได้เปรียบกว่ากิจการที่กระทำไปโดยยถากรรมที่ไม่มีขั้นตอน

การทำงานที่มีการวางแผนจะมีประโยชน์ ดังนี้

1.3.1 ทำให้งานสำเร็จราบรื่นด้วยดี

1.3.2 ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าถึงวิธีการที่จะต้องใช้ในการดำเนินงาน

1.3.3 ทำให้ทราบแน่นอนว่า เวลาใดจะต้องทำอะไร ที่ไหน ใครทำ จะใช้อุปกรณ์

วัสดุอย่างไร

1.3.4 ทำให้ทราบแน่นอนว่าจะต้องเตรียมอะไรล่วงหน้า

1.3.5 ทำให้ทราบล่วงหน้าว่าจะมีปัญหอะไรเกิดขึ้นบ้างในระหว่างทำงาน และเตรียมการแก้ไขได้ถูกต้อง

1.3.6 ทำให้งานดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผน และเป็นการฝึกนิสัยอันจะมีในการทำงาน เมื่อทราบประโยชน์ของการวางแผนแล้ว ลำดับต่อไปก็ควรจะได้ทราบถึงวิธีการและขั้นตอนในการวางแผนการทำงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

1.3.6.1 ขึ้นตั้งจุดมุ่งหมาย เช่น จะผลิตสินค้าหรือจะบริการด้านไหน

1.3.6.2 ขึ้นวางโครงการ เช่น โครงการขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป โครงการเลี้ยงไก่

เนื้อ ฯลฯ

1.3.6.3 ขึ้นกำหนดลำดับงาน อะไรจะต้องทำก่อน ทำหลัง

1.3.6.4 ขึ้นจัดระบบงาน เป็นการจัดแบ่งงานออกเป็นหมวดหมู่

1.3.6.5 การประเมินผลงานหรือโครงการ ดูว่ากิจการที่ทำนั้นได้ผลหรือไม่

1.4 เรียนรู้ขั้นตอนทั้งหมดจากผู้รู้หรือผู้ที่เคยทำมาก่อน

ความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพส่วนตัวนั้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1.4.1 ความรู้ความสามารถเดิมที่มีอยู่ ซึ่งได้รับการจากการศึกษาเล่าเรียนจากสถานศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความรู้เหล่านี้เปรียบเสมือนอาวุธที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานต่อไป

1.4.2 ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จากผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวอยู่แล้ว หรือผู้ที่เคยทำมาก่อน สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากของผู้ที่คิดจะประกอบอาชีพส่วนตัว การที่จะลงมือประกอบอาชีพส่วนตัว ถ้ามีโอกาสได้ศึกษาถึงขั้นตอนทั้งหมดจากผู้รู้หรือผู้ที่เคยทำมาก่อนแล้วก็จะดีมาก การศึกษาขั้นตอนนี้ อาจจะปฏิบัติได้ดังนี้

1.4.2.1 สมัครขอเป็นลูกมือหรือผู้ช่วยเป็นการเรียนรู้ทางตรง

1.4.2.2 ถ้าสมัครเป็นลูกมือหรือผู้ช่วยไม่ได้ก็ใช้วิธีสังเกตเผ้ามองและสอบถามกระบวนการทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ศึกษาถึงกระบวนการดำเนินงาน การผลิต การจำหน่าย ปัญหาอุปสรรค การขาดทุน และอื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบทั้งหมด

2. ขั้นปฏิบัติการ

2.1 กระทำในสิ่งที่คิดว่าตนถนัด

เมื่อได้ตัดสินใจเลือกอาชีพใดแล้ว ให้เลือกอาชีพที่มีความถนัด เพราะถนัดสิ่งไหน แสดงว่ามีความสามารถในสิ่งนั้นมากเป็นพิเศษ ผลดีของการทำงานในสิ่งที่ตนถนัดก็คือ

2.1.1 ทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน

2.1.2 ทำด้วยความรัก

2.1.3 ไม่ย่อท้อและละทิ้งอย่างง่าย ๆ

2.1.4 งานจะมีความต่อเนื่อง

2.1.5 ผลผลิตจะออกมาอย่างเรียบร้อย ประณีตและคุณภาพดี

2.2 ผลิตสินค้าหรือบริการในสิ่งที่เป็นการต้องการของตลาด

การผลิตสินค้าหรือบริการในสิ่งที่เป็นการต้องการของตลาด นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญข้อหนึ่งของการประกอบธุรกิจ เพราะจะเป็นดัชนีตัวชี้ที่จะบอกว่าธุรกิจนั้นจะดำเนินต่อไปได้ในเวลานาน หรือจะล้มเลิกไป ถ้าผลิตสินค้าออกมาชนิดหนึ่งได้สวยงามดีเลิศ แต่บังเอิญเป็นสิ่งที่ตลาดไม่ต้องการ ผลผลิตออกมานั้นจะหมดความหมายทันที เพราะไม่รู้ว่าจะนำไปขายให้ใคร ดังนั้น จึงต้องผลิตสินค้าหรือบริการในสิ่งที่ต้องการ ข้อสำคัญควรศึกษาในเรื่องตลาดก่อนที่จะผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ การประกอบอาชีพส่วนตัวจึงจะดำเนินต่อไปได้

2.3 เงินทุน การกู้เงิน

เงินทุนนับว่ามีความสำคัญต่ออาชีพส่วนตัวเป็นอย่างมาก เพราะกิจการจะเริ่มเกิดขึ้นมาได้จะต้องเตรียมอุปกรณ์สิ่งของหลายอย่าง ซึ่งจะต้องอาศัยเงินทุนในการดำเนินงาน แหล่งเงินทุนในการทำอาชีพส่วนตัวนั้นมาจากที่ใดบ้าง จะยกตัวอย่างแหล่งเงินทุน ดังนี้

2.3.1 ระยะเริ่มแรกไม่ควรใช้เงินลงทุนจำนวนมากอาจจะรวบรวมจากเงินเก็บที่มีอยู่

2.3.2 ขอบจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง อาจจะได้มาเลยโดยไม่ต้องคืน หรือจะคืนก็แล้วแต่จะตกลงกัน

2.3.3 จากสถาบันการเงินต่างๆ ได้แก่ ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทประกันภัย ฯลฯ แหล่งเงินทุนประเภทนี้จะต้องทำสัญญากู้เงินเป็นทางการ จะต้องเขียนโครงการ เขียนแผนดำเนินงาน ตลอดจนจะต้องมีการค้ำประกันเงินกู้ การกู้เงินประเภทนี้นับว่ามีความยุ่งยาก การได้เงินขึ้นอยู่กับโครงการและความสามารถในการชำระหนี้คืน ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวจะต้องพิจารณาว่าควรจะหาแหล่งเงินทุนจากที่ใด

2.4 การดำเนินงาน

การดำเนินงานควรจะต้องมีขั้นตอนหรือแผนงาน และจะต้องปฏิบัติไปตามขั้นตอนที่วางไว้ ควบคุมดูแลให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นก็แก้ไขให้ถูกจุด นอกจากนี้สินค้าหรือบริการที่ผลิตออกมาควรเน้นคุณภาพเหนือกว่าราคา ราคาขายควรให้ต่ำไว้แต่คุณภาพต้องดี

การสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.4.1 ราคาถูก

2.4.2 คุณภาพดี

2.4.3 บริการรวดเร็ว

2.4.4 พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน

2.5 ทำเลที่ตั้ง

ทำเลที่ตั้งมีความสำคัญต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ยาวนาน หรือจะต้องล้มเลิกกิจการไป ทำเลที่ตั้งที่ดีควรจะประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

2.5.1 อยู่ใกล้ทางเดิน ถนน

2.5.2 อยู่ห่างคู่แข่งชั้นในกิจการประเภทเดียวกัน

2.5.3 อยู่ในย่านผู้คนจำนวนมาก

2.5.4 มีประชาชนเดินผ่านไปมา

2.5.5 ไม่สร้างความรำคาญให้แก่คนอื่น หรือกีดขวางทางจราจร

2.5.6 เห็นง่าย และติดต่อสะดวก

2.5.7 มีสถานที่จอดรถได้

2.6 การตลาดการขายและการโฆษณา

การตลาด การขาย การโฆษณา เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลกำไรมากขึ้น ดังนั้นในบางครั้งจำเป็นต้องอาศัยการโฆษณาบ้าง การโฆษณาอาจจะกระทำทางตรงหรือทางอ้อมโดยให้ลูกค้าช่วยพูดต่อๆ กันไป สิ่งสำคัญก็คือ ถ้าสินค้านั้นเด่นสะดุดตา คุณภาพดี ราคาถูก จะเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ได้ดีอีกวิธีหนึ่ง

3. ชั้นประเมินผล

3.1 ภาวะการเสี่ยง

พิจารณาดูว่าอาชีพส่วนตัวที่ดำเนินการอยู่นั้นมีภาวะการเสี่ยงมากน้อยอย่างไร ภาวะการเสี่ยงเกิดขึ้นได้จากหลายกรณี

3.1.1 เงินลงทุนมากเกินไป

3.1.2 ผลิตสินค้าหรือบริหารได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย

5.คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการประกอบอาชีพอิสระนั้น ปัจจัยที่สำคัญยิ่งคือ ผู้ประกอบการนั่นเอง ฉะนั้นจึงใคร่กล่าวถึงรายละเอียดถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการในลำดับต่อไป

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1986: 44-45) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ประกอบการพบว่า ลักษณะที่น่าสนใจของผู้ประกอบการมีดังนี้

1. ต้องการความสำเร็จ ผู้ประกอบการจะมีความต้องการในลักษณะนี้อยู่สูง เป็นความต้องการที่เหมือนกับเป็นแรงผลักดันให้มุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง เป้าหมายดังกล่าวจะต้องท้าทายความสามารถพอสมควร หากไม่แล้วก็จะไม่มีผลในทางผลักดันถ้างานนั้นง่ายจนเกินไป

2. บรรารณาความรับผิดชอบ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่รักความรับผิดชอบที่จะทำให้ตัวเองแสดงออกได้ซึ่งความสามารถ คนพวกนี้มักชอบทำงานด้วยวิธีทางของตัวเอง แต่จะรับผิดชอบอย่างมากกับผลหรือเป้าหมายของงาน และผู้ประกอบการจะทำงานได้ดีไม่ว่าจะทำงานเป็นกลุ่มหรือลำพังก็ตาม

3. เสี่ยง (พอประมาณ)

ผู้ประกอบการไม่ใช่พนักงาน เวลาทำงานจึงมักจะตั้งเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายนั้นต้องการผลงานในระดับสูง เป็นผลงานที่ต้องอาศัยความพยายาม แต่เขาก็เชื่อมั่นว่าจะสามารถทำได้

4. การรับรู้ถึงความเป็นไปได้ของความสำเร็จ

ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนที่จะประสบความสำเร็จเป็นคุณลักษณะอันสำคัญในบุคลิกของผู้ประกอบการ พวกเขาจะศึกษาข้อเท็จจริงซึ่งรวบรวมมา และตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงเหล่านั้น หากข้อเท็จจริงยังหาได้ไม่พอ ผู้ประกอบการก็ยังไม่มั่นใจเต็มที่แต่จะค้นหาต่อไป

5. ถูกกระตุ้นจากผลงาน

ผู้ประกอบการทั้งหลายจะกระหายใคร่รู้ในผลงานของตนเอง ไม่ว่าผลงานนั้นจะดีเลวแค่ไหน ผู้ประกอบการจะถูกกระตุ้นให้สร้างผลงานให้ดียิ่งขึ้นเรื่อยๆ จากการเรียนรู้ผลงานที่ผ่านมา

6. มีไฟตลอดเวลา

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ประกอบการจะเป็นคนที่มี “ไฟ” ในระดับสูงกว่าคนทั่วไป พวกเขาจะกระตือรือร้น คล่องแคล่ว และทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับการทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ ผู้ประกอบการทั้งหลายจะเห็นคุณค่าของเวลา และนี่เองจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ทำงานด้วยความมีไฟอยู่ตลอดเวลา

7. มองไกล

ผู้ประกอบการมักจะมองไกล วางแผนและคิดถึงอนาคตอย่างมีความหวังตลอดเวลา พวกเขาจะค้นคว้าและคาดหมายเหตุการณ์อนาคตเสมอ

8. มีทักษะในการจัดการ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะแสดงความสามารถพิเศษทางด้านทักษะของการจัดการทั้งคนและงานเพื่อความสำเร็จในเป้าหมาย พวกเขาส่วนใหญ่จะจริงจังกับการคัดเลือกคนสำหรับงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ อาจจะเลือกผู้เชี่ยวชาญแทนที่จะเลือกเพื่อนสนิทเพียงเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ทักษะเกี่ยวกับเงิน

สำหรับผู้ประกอบการเงินสำคัญเป็นที่สองรองจาก “ความสำเร็จ” ในสายตาของผู้ประกอบการเงินมีค่า แต่ไม่ใช่ตัวของเงินเอง แต่อยู่ที่ว่าเงินเป็นสัญลักษณ์ของความสำเร็จเป็นหลักฐานแสดงความสามารถของผู้ประกอบการมากกว่า

นั่นเป็นคุณสมบัติที่สรุปได้จากผลการวิจัยของ McClelland ยังมีนักวิจัยคนอื่นๆ ที่พยายามศึกษาถึงคุณลักษณะทางจิตวิทยา การค้นพบต่างๆ จากงานวิจัยเหล่านี้ได้เพิ่มเติมความเข้าใจในพื้นฐานและแรงบันดาลใจของผู้ประกอบการจำนวนมาก แต่จุดร่วมของงานวิจัยทั้งหลายนั้นต่างให้ความสำคัญกับ “ความต้องการความสำเร็จ”

เซฟพีโร (Shapero. 1986: 45) ได้รายงานผลการศึกษาว่า คนจำนวนมากที่เริ่มธุรกิจใหม่นั้น ส่วนใหญ่เป็นเพราะแรงปรารถนาที่ต้องการจะประสบความสำเร็จในอาชีพด้วยลำแข้งของตัวเอง หรือเป็นเพราะแรงของความขมขื่นที่พบมาในชีวิตจึงทำให้บุคคลเหล่านี้เสี่ยงตั้งธุรกิจของตัวเอง แสดงว่า ลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความต้องการความสำเร็จหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั่นเอง

ชุมปีเตอร์ (Schumpeter. 1975: 47) นักเศรษฐศาสตร์มีชื่อเสียงเชื้อชาติออสเตรีย ผู้มีผลงานมากมายที่แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็คือ ตัวผู้ประกอบการนั่นเอง ท่านผู้นี้ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ “ผู้ประกอบการ” ไว้ว่า เป็นบุคคลที่ทำการค้นคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ โดยมีสาระสำคัญห้าประการ กล่าวคือ ประการแรก ได้แก่ การเสนอสินค้าชนิดใหม่ๆ หรือสินค้าที่มีคุณภาพแตกต่างออกไป ยังไม่มีในท้องตลาดขณะนั้น ประการที่สอง ได้แก่ การนำเอากรรมวิธีการผลิตใหม่ๆ ที่ยังมิได้มีการใช้ในการผลิตสินค้า ณ ที่ใดๆ มาก่อน มาใช้ดำเนินการผลิตสินค้าของตน ประการที่สาม ได้แก่ การเปิดตลาดแห่งใหม่เพื่อการขายสินค้าหรือบริการ ประการที่สี่ ได้แก่ การค้นพบวัตถุดิบใหม่ๆ และนำมาใช้ในการผลิตสินค้า ประการสุดท้าย ได้แก่ การดำเนินการจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมขึ้นใหม่ อันเป็นกิจการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ฉะนั้นลักษณะของผู้ประกอบการอีกประการหนึ่งคือ ด้านการคิดค้นประดิษฐ์ จึงจะสามารถแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นๆ ได้

ฮาร์วิส (Harris. 1968: 331-355) ได้ศึกษาคุณลักษณะทางด้านสังคมและด้านจิตใจของผู้ประกอบการชาวไนจีเรีย และพบว่า ผู้ประกอบการจะต้องมีประสบการณ์ทางอาชีพ มีความสามารถด้านผู้นำ ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ ความสามารถในการจัดการ แรงจูงใจด้านกำไร และเฉพาะกรณีของไนจีเรียนั้น คนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนทักษะทางธุรกิจอยู่มาก ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ ความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์และด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้ประกอบการควรจะมีเป็นอย่างยิ่ง

เมลลอน (Mellon. 1976: 5446-A) ได้ศึกษาผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการวิทยาลัยธุรกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการประกอบการ ได้แก่ ความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล การชอบคิดค้นสิ่งแปลกๆ ใหม่ การตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้ที่สามารถผสมผสานปัจจัยการผลิต คือ ทุนที่ดินและแรงงานได้อย่างดีเยี่ยม ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่จะทำให้ธุรกิจก้าวหน้าได้คือ ความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล และด้านการคิดค้นประดิษฐ์

มิล (Mill. 1986: 44) ได้กล่าวถึง “ความกล้าเสี่ยง” ว่าเป็นคุณสมบัติอันสำคัญของผู้ประกอบการ

ฮอร์นาเดย์ และอบาดด์ (Hornaday and Aboud. 1986: 45) ได้ศึกษาลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการพบว่า นอกจาก “ความต้องการความสำเร็จ” แล้ว ผู้ประกอบการยังต้องการความเป็นอิสระ และความเป็นผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคุณลักษณะด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความเป็นอิสระ และด้านความเป็นผู้นำ คือ คุณลักษณะที่ผู้ประกอบการควรมีเป็นอย่างมาก

บอแลนด์ (Borland. 1975: 771-A) ได้ทำการตรวจสอบคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต พบว่า นักศึกษาที่มีความต้องการที่จะก่อตั้งบริษัทของตนเองจะมีคุณลักษณะสองประการคือ มีแรงจูงใจสูงและมีความเชื่อในการควบคุมภายในมากกว่าการถูกควบคุมโดยอิทธิพลอื่นๆ

เคลก และแบรโรว์ (Clegg and Barrow. 1984: 2) ได้ระบุคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระไว้ 12 ประการ ดังนี้

1. มีแรงจูงใจ
2. มีความคิดริเริ่ม
3. รู้จักถอยเพื่อจะสู้ต่อ
4. มีความสามารถที่จะทำอะไรได้ดี
5. มีความอดทน
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. มีความมั่นคงทางอารมณ์
8. มีความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น
9. มีความไวในความเข้าใจและวินิจฉัยสิ่งต่างๆ
10. มีความละเอียด
11. มีความสามารถในการเขียนและพูด
12. มีร่างกายและแรงใจ

ซึ่งเคลก และแบรโรว์ ได้สรุปโดยภาพรวมจากข้างต้นไว้เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลไว้ดังนี้ คือ

1. มีความมั่นใจในตนเองและรอบรู้
2. รู้จักถอยเพื่อที่จะก้าวไปข้างหน้า
3. ริเริ่มสร้างสรรค์
4. ตั้งเป้าหมายและพยายามไปให้ถึง และเมื่อสำเร็จก็ตั้งเป้าหมายใหม่
5. เป็นนักเสี่ยงมืออาชีพ
6. อุทิศตนให้กับอาชีพ

ทพวงมหาวิทยาลัย (2534: 10) ได้รวบรวมคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระจากแหล่งต่างๆ ไว้ในรายงานการสัมมนา เรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ คุณสมบัติที่กำหนดโดยองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ มี 15 ประการ โดยองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ได้แบ่งคุณสมบัติดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มสัมฤทธิ์ ประกอบด้วยคุณสมบัติ 8 ประการ ได้แก่ กล้าเสี่ยง มีความคิดริเริ่ม เพียรพยายาม/ดิ้นรน ผูกมัดตนเองกับงานที่มีสัญญา แสวงหาโอกาส แสวงหาข้อมูล สารนิเทศ เป็นห่วงเรื่องคุณภาพ และเน้นประสิทธิภาพ

2. กลุ่มพลัง ประกอบด้วยคุณสมบัติ 4 ประการ ได้แก่ ชักชวน/เกลี้ยกล่อม ชักจูง ยืนยัน และเชื่อมั่นในตนเอง

3. กลุ่มวางแผน ประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ ได้แก่ ตั้งเป้าหมายในชีวิต วางแผนอย่างเป็นระบบ และแก้ปัญหาเป็น

วิบเบน (Wibben. 1988) กล่าวว่า ความสามารถในการประกอบอาชีพซึ่งจัดลำดับความสำคัญ โดยผู้ประกอบการสตรี 151 คน ใน Southeastern Oklahoma ได้แก่

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ
2. ความรู้เกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า
3. ความเข้าใจขั้นตอนพื้นฐานในการเริ่มทำธุรกิจ
4. ความเข้าใจความสำคัญของการจัดการด้านเวลา และความจำเป็นด้านงาน
5. ความสามารถในการประเมินทักษะ ความรู้ และความสามารถส่วนตัว
6. ความสามารถในการใช้ทักษะสื่อสารโดยการเขียนและการพูด
7. ความเข้าใจเกี่ยวกับกำไรสุทธิและกำไรที่ยังไม่ได้คำนวณรายได้ รายจ่ายที่แท้จริง
8. ความตระหนักถึงปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย
9. ความสามารถในการตีความรายงานด้านการเงิน

6. ความหมายและทฤษฎีของความถนัด

ความหมายของความถนัด

ประภาศรี โอภาสานนท์ (2537: 65) ได้ให้ความหมายว่า ความถนัด หมายถึง ศักยภาพหรือความสามารถของบุคคลในการที่จะเรียนรู้หรือฝึกฝนทักษะบางอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความถนัดทางดนตรี ทางศิลปะ ทางการเรียนรู้ เป็นต้น

ลั้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2541: 17) ได้สรุปว่า ความถนัดเป็นความสามารถที่บุคคลได้รับประสบการณ์ฝึกฝนตนเอง และมีการสั่งสมไว้จนเกิดทักษะพิเศษ แสดงเด่นชัดด้านใดด้านหนึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้อย่างดี

อ็อกฟอร์ด (Oxford. 1985: 38) ให้ความหมายว่า ความถนัด คือ ความสามารถพิเศษที่ได้มาหรือมีอยู่โดยธรรมชาติ ความสามารถพิเศษที่เฉพาะด้าน (สำหรับแบบทดสอบ) การทดสอบเพื่อค้นหา และประเมินทักษะ

ทฤษฎีความถนัด

1. ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (Multiple-Factor Theory) (ลั้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2541: 45-47) ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้นำทางทฤษฎีคือ เทอร์สโตน (L.L. Thurstone) เสนอทฤษฎีเมื่อปี ค.ศ.1933 เขาได้ทำการวิจัยโครงสร้างทางสมองอย่างกว้างขวาง และได้ใช้หลักการวิเคราะห์สัณยใหม่เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มาใช้ ทำให้สามารถแยกแยะความสามารถทางสมองออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้หลายอย่าง ทำให้เขามีความเชื่อว่าความสามารถทางสมองไม่ได้ประกอบด้วยความสามารถรวมเป็นแกนกลางดังเช่น G-factor ของสเปียร์แมน หากแต่ประกอบด้วยองค์ประกอบเป็นกลุ่มๆ หลายๆ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีหน้าที่เป็นอย่างไรไปโดยเฉพาะ หรืออาจทำงานร่วมกันบ้างก็ได้ องค์ประกอบย่อยๆ นี้ เทอร์สโตนให้ชื่อว่า ความสามารถปฐมภูมิของสมอง (Primary Mental Abilities) เขาแยกองค์ประกอบย่อยโดยยึดน้ำหนักขององค์ประกอบเด่นๆ (Loading Factor) เป็นสำคัญ แต่จริงๆ แล้วกลุ่มของความสามารถหรือองค์ประกอบก็ยังทำหน้าที่เกี่ยวพันกันบ้างเหมือนกัน ดังเช่น องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal Factor) น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ ความสามารถทางศัพท์ น้ำหนักลดลงมาอีกคือ อุปมาอุปไมยทางภาษา และน้ำหนักน้อยที่สุด คือ คณิตศาสตร์ เหตุผล

เทอร์สโตนพยายามวิเคราะห์องค์ประกอบความสามารถของมนุษย์ออกได้หลายอย่าง แต่ที่เห็นได้ชัดและสำคัญๆ มีอยู่ 7 ประการ คือ องค์ประกอบด้านภาษา องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้ถ้อยคำ องค์ประกอบด้านจำนวน องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ องค์ประกอบด้านความจำ องค์ประกอบด้านสังเกตพิจารณา และองค์ประกอบด้านเหตุผล

2. ทฤษฎีโครงสร้างสามมิติของปัญญา (Three Faces of Intellect Model) (ลั้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2541: 48-50) ทฤษฎีนี้สร้างขึ้นมาจาก กิลฟอร์ด (Guilford) เมื่อ ค.ศ.1967 มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Structure-of-Intellect Model หรือ Three-Dimensional Model of the Structure of Intellect กิลฟอร์ดได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะโดยจัดระบบของคุณลักษณะให้อยู่ในรูปใหม่เป็นลูกบาศก์รวมกัน 120 ก้อน และนิยามคุณลักษณะของเขาวนัปัญญาเป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านกระบวนการหรือวิธีการของการคิด (Operations) มีส่วนประกอบย่อย 5 ส่วน

1. การรู้การเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถที่เห็นสิ่งเร้าแล้วเกิดการรับรู้ เข้าใจในสิ่งนั้นๆ และบอกได้ว่า สิ่งนั้นๆคืออะไร
2. ความจำ (Memory) หมายถึง ความสามารถในการเก็บสะสมความรู้แล้วสามารถระลึกนึกออกมาได้
3. การคิดนอกเนกนัย (Divergent Production) เป็นความสามารถในการตอบสิ่งเร้าได้หลายแง่หลายมุมแตกต่างกันไป เช่น ให้ออกประโยชน์ของก้อนอิฐมาให้มากที่สุดที่จะบอกได้ ถ้าผู้ใดคิดได้มากและแปลกที่สุดมีเหตุมีผล ถือว่าผู้นั้นมีความคิดแบบนอกเนกนัย
4. การคิดแบบเนกนัย (Convergent Production) เป็นความสามารถในการคิดหาคำตอบที่ดีที่สุดหาเกณฑ์ที่เหมาะสมได้ดีที่สุด ดังนั้นคำตอบแบบนี้ก็ต้องถูกเพียงคำตอบเดียว
5. การคิดแบบประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตีราคาลงสรุปโดยอาศัยเกณฑ์ที่ดีที่สุด

มิติที่ 2 ด้านเนื้อหา (Content) เป็นด้านที่ประกอบด้วยสิ่งเร้าและข้อมูลต่างๆ แบ่งออกได้ 4 อย่าง คือ

1. ภาพ (Figural) หมายถึง สิ่งเร้าที่เป็นรูปธรรมหรือรูปที่แน่นอน สามารถจับต้องได้ หรือเป็นรูปภาพที่ระลึกนึกออกได้ดังรูปนั้นก็
2. สัญลักษณ์ (Symbolic) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นเครื่องหมายต่างๆ เช่น ตัวอักษร ตัวเลข โฉตดนตรี รวมทั้งสัญญาณต่างๆด้วย
3. ภาษา (Semantic) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นถ้อยคำพูดหรือภาษาเขียนที่มีความหมาย สามารถใช้ติดต่อสื่อสารแต่ละกลุ่มได้ แต่ส่วนใหญ่มองในด้านคิด (Verbal Thinking) มากกว่าเขียนหรือมองความหมาย
4. พฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นการแสดงออก รวมถึงทัศนคติ ความต้องการ การรับรู้ ความคิด ฯลฯ

มิติที่ 3 ผลของการคิด (Products) เป็นผลของกระบวนการจัดทำของความคิดกับข้อมูลจากเนื้อหา ผลผลิตของความคิดแยกได้เป็นรูปร่างต่างๆกัน ซึ่งแบ่งออกได้ 6 อย่างคือ

1. หน่วย (Units) หมายถึง สิ่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวและแตกต่างไปจากสิ่งอื่นๆ เช่น คน สุนัข แมว เป็นต้น
2. จำพวก (Classes) หมายถึง ชุดของหน่วยที่มีคุณสมบัติร่วมกัน เช่น ข้าวโพด กับมะพร้าวเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวเหมือนกัน เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ผลของการโยงความคิดสองประเภทหรือหลายประเภทเข้าด้วยกัน โดยอาศัยลักษณะบางประการเป็นเกณฑ์ อาจจะเป็นหน่วยกับหน่วย จำพวกกับจำพวก ระบบกับระบบ ก็ได้ เช่น คนกับอาหาร ต้นไม้กับปุ๋ย เป็นต้น

4. ระบบ (Systems) หมายถึง การจัดองค์การ จัดแบบแผนหรือจัดรวมโครงสร้างให้อยู่ในระบบว่าจะอะไรมาก่อนมาหลัง

5. การแปลงรูป (Transformations) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้มีรูปแบบใหม่ การเปลี่ยนแปลงอาจจะมองในรูปแบบของข้อมูลหรือประโยชน์ก็ได้

6. การเกี่ยวพัน (Implications) หมายถึง ความเข้าใจในการนำข้อมูลไปใช้ขยายความเพื่อการพยากรณ์หรือคาดคะเนข้อความในตรรกวิทยา ประเภท “ถ้า...แล้ว...” ก็เป็นพวกใช้คาดคะเนโดยอาศัยเหตุและผล

7. ความหมายและทฤษฎีของความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

กรองทอง โพธิ์ทอง (2532: 43) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่ และยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความสนใจสิ่งต่างๆแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสำคัญ

อัมพร หมายเจริญ (2536: 34) กล่าวว่า ความสนใจหมายถึง การแสดงความรู้สึกชอบหรือพอใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการเอาใจใส่หรือจดจ่อและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความมานะพยายามในการทำสิ่งนั้นจนบรรลุจุดมุ่งหมายสำเร็จสมดังปรารถนา ตลอดจนมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งนั้น

กู๊ด (Good. 1973: 311) ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบของคนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีชั่วขณะหนึ่งหรืออาจมีถาวรต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

ทฤษฎีความสนใจ

ทฤษฎีของกินส์เบิร์กและคณะ (Ginzberg, et al. 1956: 854) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาความสนใจในเรื่องต่างๆออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเพ้อฝัน (Fantasy period) เป็นระยะช่วง 6-10 ปี ความสนใจในระยะนี้เป็นแนวคิดแบบเพ้อฝัน และมองในรูปความปรารถนา ไม่สามารถประมาณความสามารถของตนเองได้

อย่างแท้จริงได้ ความคิดจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยโดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง (Unrealistic) ความสนใจในระยะนี้จึงไม่แน่นอน

2. ระยะทดลอง (Tentative period) อยู่ในช่วงอายุ 11-17 ปี ระยะนี้มีความรู้สึกในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คิดถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน การเลือกอาชีพยังแยกเป็นระยะย่อยอีก 4 อย่าง คือ

2.1 คำนึงถึงความสนใจ (Interest) อยู่ในช่วงอายุ 11-12 ปี ระยะนี้ความสนใจเป็นพื้นฐานสำคัญในการเลือกอาชีพ

2.2 คำนึงถึงความสามารถ (Capacity) อยู่ในช่วงอายุ 13-14 ปี ระยะนี้จะใช้ความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยมองว่านอกจากความสนใจเป็นสิ่งสำคัญแล้ว ความสามารถก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องนำมาพิจารณา แต่ความรู้เกี่ยวกับความสามารถยังไม่สมบูรณ์การตัดสินใจจึงยังไม่แน่นอน

2.3 คำนึงถึงค่านิยม (Value) อยู่ในช่วงอายุ 15-16 ปี ค่านิยมเริ่มเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.4 คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง (Transition) เป็นช่วงอายุที่อยู่ประมาณ 17-18 ปี ระยะนี้จะนำความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม มาพิจารณาร่วมกันในการเลือกอาชีพ มีการวางแผนเลือกอาชีพ แต่การเลือกในช่วงนี้ก็ยังไม่แน่นอนแท้จริง

3. ระยะพิจารณาสภาพเป็นจริง (Realistic period) ในช่วงอายุ 18 ปี ถึงผู้ใหญ่ตอนต้น จะมีความสนใจตามสภาพความเป็นจริง โดยพิจารณาองค์ประกอบต่างๆและองค์ประกอบส่วนบุคคล ระยะนี้บุคคลจะคำนึงถึงความสนใจและค่านิยมของตนเองและวางแผนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เพื่อทำการฝึกและเรียนรู้ประสบการณ์จนเป็นที่น่าพึงพอใจ

8. ความหมายของค่านิยม / ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชีพ

ความหมายของค่านิยม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531: 21) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า สภาพหรือการกระทำหรือสิ่งที่คนในสังคมใดสังคมหนึ่งเชื่อหรือนิยามว่า มีคุณค่าควรยึดถือหรือยึดมั่น เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของสังคมหรือของตัวเอง นอกจากนี้ ค่านิยมมักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย และตามความคิดเห็นของคนในสังคม

ค่านิยมกับการเลือกงานหรืออาชีพ

ค่านิยมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการเลือกงานหรืออาชีพ ค่านิยมจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกงานหรืออาชีพเมื่อบุคคลมีอายุอยู่ระหว่าง 15-16 ปี และบุคคลที่อยู่ในช่วง

อายุนี้ จะให้ความสำคัญของค่านิยมในการตัดสินใจเลือกงานหรืออาชีพสูงกว่าความสนใจและความสามารถ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531: 34; อ้างอิงจาก Super. 1953; Ginzberg. 1966)

9. ความหมายและทฤษฎีของบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

วัลนิกา ฉลากบาง (2535: 67) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคลซึ่งประกอบด้วยความคิด ความรู้สึก ค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคติ และพฤติกรรมทั้งปวงที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน

ประกาศรี โอภาสานนท์ (2537: 66) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน พฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึง อารมณ์ ทักษะการมองโลก ความต้องการ ความหวัง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง และผู้อื่น เป็นต้น

แคทเทลล์ (Cattell, R.B.1950: 589) บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องพันด้วยพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นภายใน

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีคุณลักษณะของออลพอร์ท (Allport's Trait Theory หรือ Theory of Personal Disposition)

ออลพอร์ท (ศิริบุรณ์ สายโกสุมและคณะ. 2532: 118; อ้างอิงจาก Allport. 1937) กล่าวว่า คำว่า Personal Disposition หมายถึง ลักษณะหลายประการที่บุคคลมีเฉพาะตัวแตกต่างกัน แต่ละบุคคลซึ่งแฝงอยู่ บุคคลมีความคงที่ของบุคลิกภาพ การปรากฏลักษณะบุคลิกภาพจะเป็นตัวทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างกว้างๆ ในลักษณะคล้ายๆ กัน เพราะคนที่ก้าวร้าวก็จะรู้สึกถึงความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการโต้ตอบเสมอ ออลพอร์ท มีความคิดว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ประกอบด้วย คุณลักษณะเหล่านั้นจัดการตลอดเวลา ทำให้มนุษย์มีเอกลักษณ์ในการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะเป็นสิ่งที่มียู่งจริง แต่ไม่สามารถมองเห็นได้โดยตรง มันอยู่ในส่วนของระบบประสาทจึงมองไม่เห็น เขาลงความเห็นว่ามันมียู่งได้โดยการสังเกตความยั่งยืนของมัน ในพฤติกรรมของบุคคลบุคคลหนึ่ง คุณลักษณะของบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คุณลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นคุณลักษณะที่มีลักษณะเหมือนคนอื่นทั่วไป สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ คือเป็นคุณลักษณะที่เป็นตัวร่วมของแต่ละบุคคลนั่นเอง

ตัวอย่างเช่น พูดว่า คนบางคนก้าวร้าวกว่าคนอื่น หรือ คนบางคนสุภาพกว่าคนอื่น คุณลักษณะที่มีอยู่ กับทุกคนจนสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ดังกล่าวมาแล้ว เรียกว่าคุณลักษณะร่วม

2. คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions) เป็นคุณลักษณะที่แสดง ลักษณะเฉพาะ ความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน เด่นชัดบางที่เรียกว่า individual trait มีอยู่ 3 ระดับ คือ

2.1 คุณลักษณะเด่น (Cardinal Traits) คือ คุณลักษณะหนึ่งๆ ที่มีอยู่ในบุคคล มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแทบทุกด้าน เป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่ปรากฏออกชัดเจนเหนือบุคลิกลักษณะอื่นๆ ที่จะเป็นตัวครอบงำพฤติกรรมการแสดงออกต่างๆ ของบุคคลนั้น ซึ่งเมื่อเรานึกถึงเขาก็มักจะนึกถึงลักษณะแบบนี้เสมอ เช่น บุคคลที่ชอบเผด็จการ เรามักจะบอกว่าเขาทำตัวเหมือนฮิตเลอร์

2.2 คุณลักษณะร่วม (Central Traits) คือ คุณลักษณะที่หลายคนมีเหมือนกัน พัฒนาการมาจากประสบการณ์ชีวิต ก็จะเกิดเป็นคุณลักษณะสรุปรวมเช่น ความซื่อสัตย์ ชอบสังคม เมตตา เป็นต้น

2.3 คุณลักษณะทุติยภูมิ (Secondary Traits) คือ ลักษณะที่มีอยู่อย่างผิวเผินในตัวบุคคลที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เจตคติ ทัศนคติ หรือ ความชอบ เป็นต้น

10. เกณฑ์ปกติ (Norms)

10.1 ความหมายของเกณฑ์ปกติ (Norms)

จำเนียร สุขหลาย (2528: 237) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง ความเป็นปกติธรรมดาของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเอาไว้เปรียบเทียบกับคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ลักษณะอย่างเดียวกันของกลุ่ม หมายถึง คล้ายคลึงหรือเป็นลักษณะพื้นฐานในสิ่งที่เราจะนำเอาไปเทียบกันหรือในแง่การวัดผล ซึ่งหมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) หรือ มัธยฐาน (Medium) ของคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2545: 59) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติอาจจะแบ่งแยกได้เป็นหลายๆประเภท โดยใช้หลักในการแบ่งที่ต่างกันออกไป เช่น

1. แบ่งตามกลุ่มตัวอย่างประชากร และความเป็นตัวแทนของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งอาจแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 เกณฑ์ปกติภายในชั้นเรียน

1.2 เกณฑ์ปกติภายนอก แบ่งย่อยต่อไปได้อีกเป็น

1.2.1 เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms)

1.2.2 เกณฑ์ปกติระดับภาค (Region Norms)

1.2.3 เกณฑ์ปกติระดับประเทศ (National Norms)

2. แบ่งตามลักษณะการแปลงคะแนน โดยอาจจะแบ่งออกได้อีก 2 ลักษณะคือ

2.1 คะแนนเกณฑ์ปกติในระบบเปอร์เซ็นต์ไทล์

2.2 คะแนนเกณฑ์ปกติในระบบคะแนนมาตรฐาน

3. แบ่งตามลักษณะกลุ่มการใช้เพื่อการเปรียบเทียบ เช่น

3.1 เกณฑ์ปกติจำแนกตามระดับอายุ

3.2 เกณฑ์ปกติจำแนกตามระดับชั้นเรียน

10.2 ลักษณะของเกณฑ์ปกติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 348) เสนอแนะลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์ปกติดังนี้

10.2.1 จะต้องได้มาจากการสอบวัดที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

10.2.2 ต้องสอบกับบุคคลจำนวนมากที่เป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชากรนั้น ๆ

10.3 การใช้เกณฑ์ปกติ

ในการเปรียบเทียบค่าของคะแนน ควรใช้เกณฑ์ปกติเปรียบเทียบและในการใช้เกณฑ์ปกติเปรียบเทียบควรพิจารณาดังนี้

10.3.1 เกณฑ์ปกติที่ใช้ควรจะต้องเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่ใช้ เพราะเกณฑ์ปกติสร้างจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม บางทีสร้างจากกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ หรืออาจจะเป็นกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียน ดังนั้น การพิจารณาผลการวัดกับเกณฑ์ปกตินั้น ควรพิจารณาว่ามีประสิทธิภาพในการสรุปผลหรือไม่ การใช้เกณฑ์ปกติจึงจำเป็นต้องศึกษาธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติ รวมทั้งพิจารณาจุดมุ่งหมายการวัดว่าต้องการประเมินคุณลักษณะใดของบุคคล เช่น ต้องการประเมินพื้นฐานทางวัฒนธรรมเด็กต่างชาติต่างภาษาจำเป็นต้องอยู่ในเกณฑ์ปกติระดับชาติ คือใช้กลุ่มตัวอย่างข้ามชาติ (National norms) แต่ถ้าต้องการประเมินบุคคลเพื่อจำแนกกลุ่ม จัดตำแหน่งหรือเพื่อการเลือกอาชีพก็ใช้เกณฑ์ปกติที่สร้างจากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินคุณลักษณะนั้น ๆ เกณฑ์ปกติที่ได้จากกลุ่มเฉพาะเรียกว่า เกณฑ์ปกติเฉพาะ (Specific norms)

10.3.2 ควรสร้างเกณฑ์ปกติจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของมวลประชากร คือ มีลักษณะเช่นเดียวกับมวลประชากร ทั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

10.3.3 เกณฑ์ปกติจะต้องทันสมัยเสมอ โดยปกติคุณลักษณะที่ถูกวัดบางอย่างเปลี่ยนแปลงบางอย่างก็คงที่ ดังนั้นเกณฑ์ปกติที่ใช้จึงต้องทันสมัย และมีสภาพเป็นปัจจุบันจึงต้องพิจารณาว่าเกณฑ์ปกติที่สร้างขึ้นเมื่อไร ทันสมัยหรือไม่ เหมาะกับสิ่งที่วัดหรือไม่ ถ้าคุณลักษณะที่ถูกวัดเปลี่ยนแปลงมาตลอดเวลา ก็ต้องใช้เกณฑ์ปกติใหม่ ถ้าคุณลักษณะคงที่ก็ใช้เกณฑ์ปกติเดิมได้ แต่โดยปกติเมื่อนำเครื่องมือมาวัดคุณลักษณะกลุ่มใหม่ก็มักจะหาเกณฑ์ปกติใหม่

10.3.4 เกณฑ์ปกติควรใช้เปรียบเทียบกันได้ หมายถึงการเปรียบเทียบลักษณะหนึ่งกับอีกลักษณะหนึ่งได้คือ ใช้วิธีเขียนเส้นภาพ (Profile) เปรียบเทียบคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลเครื่องมือที่วัดลักษณะดังกล่าวต้องมีเกณฑ์ปกติที่มาจากกลุ่มตัวอย่างเดียวกันหรือกลุ่มที่เทียบกันได้

10.3.5 เกณฑ์ปกติควรอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอและครอบคลุม การใช้เกณฑ์ปกติเพื่อเปรียบเทียบผลการวัด ก็ต้องรู้จักรายละเอียดบางอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สร้างเกณฑ์ปกติด้วย เพื่อให้การอธิบายการวัดมีความหมายยิ่งขึ้น สิ่งที่ควรทราบเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เกณฑ์ปกติมีดังนี้ (Cohen. 1996: 106-107)

10.3.5.1 วิธีการเลือก เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมาตรฐานมีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มประชากรมากที่สุด จึงนิยมใช้การเลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) มากกว่าวิธีอื่น การสุ่มแบบแบ่งชั้นทำได้โดยแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ (strata) ตามคุณลักษณะ เช่น เพศชาย เพศหญิง ฐานะทางเศรษฐกิจ ร่ำรวย กลาง ๆ ยากจน อาชีพรับราชการ ธุรกิจ ลูกจ้าง ฯลฯ แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มย่อยนั้น ๆ

10.3.5.2 จำนวนและลักษณะของการแจกแจง ขนาดของกลุ่มเกณฑ์ปกติอาจมีจำนวนน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดที่มีจำนวนใกล้เคียงกลุ่มประชากรที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรได้ (Cohen 1998: 11) เป็นสัดส่วนจำนวนคนในกลุ่มย่อยที่คุณลักษณะต่างกัันดังได้กล่าวมาแล้ว กลุ่มเกณฑ์ปกติที่ได้จึงมีลักษณะเป็นตัวแทนประชากร

10.3.5.3 คุณสมบัติของกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ในการอธิบายกลุ่มเกณฑ์ปกตินั้น ควรระบุว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นประกอบด้วยกลุ่มที่มีคุณลักษณะใดบ้าง เช่น เพศ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับชั้นเรียน ฯลฯ และควรระบุจำนวนด้วย เช่น จำนวนเพศชาย เท่ากับ 1,370 คน เพศหญิง 1,613 คน เป็นต้น

10.3.5.4 การดำเนินการวัดมีความเป็นมาตรฐานเพียงใด คือมีคู่มือระบุชุดของคำชี้แจงในการดำเนินการทดสอบอย่างชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้พัฒนาแบบทดสอบควรอธิบายถึงข้อบกพร่องของวิธีการวัดที่เป็นมาตรฐานหรืออาจจะระบุไว้ในกระบวนการทดสอบกลุ่มเกณฑ์ปกติในคู่มือการทดสอบ ข้อบกพร่องที่ระบุไว้ อาจจะเป็นข้อบกพร่องที่ถูกละเลย

10.3.5.5 เวลาที่ทำการทดสอบ ควรระบุเวลาที่ทำการทดสอบด้วยว่าทดสอบกลุ่มตัวอย่างเมื่อใด เช่น ทดสอบกลุ่มเกณฑ์ปกติตอนปิดภาคเรียนหรือเดือนใด ปีใด เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบได้สอดคล้องกับช่วงเวลาทำการทดสอบ

11.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คีธ (Keith. 1971) ได้ศึกษา เรื่อง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของอเมริกัน ผลการศึกษาพบว่า 1 ใน 20 ของแรงงานทั้งหมดประกอบอาชีพอิสระและบุคคลที่เข้ามาประกอบอาชีพอิสระมีเหตุผลที่แตกต่างกัน คือ บางคนมุ่งที่รายได้ บางคนเบื่องานรับจ้าง บางคนเลือกเพราะชอบอาชีพอิสระอย่างจริงจัง ซึ่งสรุปได้ว่าเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของอเมริกันได้ 2 ประการคือ ความปรารถนาส่วนตัวกับวิธีการเริ่มอาชีพนั้น

ฮอร์นาดส์ และอเบาวด์ (Hornads; & Aboud. 1975: 12) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ เป็นชายที่ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบอาชีพอิสระมี 5 ประการ คือ

1. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
2. ชอบอิสระรักงานเสรี
3. ชอบเป็นผู้นำ
4. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
5. ไม่สนใจต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์หรือไม่เห็นด้วยของอื่น

ซัสบาวเออร์ (Susbouer. 1969: 1311A-1312A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตรวจสอบตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดตั้งสถานธุรกิจประกอบกิจการด้านเทคนิคโดยการศึกษาพื้นฐาน และคุณลักษณะของผู้ประกอบการในธุรกิจดังกล่าว เช่น ในด้านการดำเนินงาน แรงจูงใจ รวมทั้งเงื่อนไขที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการก่อตั้ง กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานธุรกิจที่เริ่มดำเนินการในระหว่างปี ค.ศ.1939-1968 ในเมืองออสติน มลรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการก่อตั้งธุรกิจด้านเทคนิคดังกล่าว มีความยุ่งยากซับซ้อนมาก ไม่สามารถชี้เฉพาะเงื่อนไขที่มีอิทธิพลได้ ไม่มีตัวแปรใดอธิบายได้ครบถ้วน ลักษณะทางสังคมของผู้ประกอบการเอง ได้แก่ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ก็ไม่แสดงอิทธิพลให้เห็น ส่วนลักษณะทางด้านจิตใจและความคิด พบว่า มีความสำคัญ แต่ก็ไม่อธิบายได้อย่างชัดเจน ตัวแปรที่มีอิทธิพลที่พบส่วนมากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ สำหรับตัวแปรทางด้านแรงจูงใจพบว่า มีความสำคัญมากที่สุดจากการศึกษาค้างนี้ นอกจากจะมีอิทธิพลในการผลักดันให้ผู้ประกอบการออกมาจากสภาพการเป็นลูกจ้างในกิจการของผู้อื่นแล้ว ยังเป็นแรงกระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการก่อตั้งสถานธุรกิจของตนเอง ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ฐานะทางการเงิน และกลุ่มลูกค้า ส่วนตัวแปรที่เป็นอุปสรรคสำคัญที่พบ คือ การรับรู้เกี่ยวกับฐานะทางสังคม และความไม่ต้องการเป็นอิสระ

11.2 งานวิจัยในประเทศ

อรุณศรี อักษรศรี (2544: 58-60) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 4 สถาบันราชภัฏภูเก็ต โดยมี

จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและทำนายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ การรับรู้เจตคติของบิดามารดาต่อการประกอบอาชีพอิสระ ($r = .480$) ค่านิยมในอาชีพด้านความมีอิสระ ($r = .445$) เจตคติด้านความรู้สึก ($r = .439$) ค่านิยมในอาชีพด้านงานอาชีพอิสระ ($r = .381$) เจตคติด้านความคิด ($r = .373$) ค่านิยมในอาชีพด้านวิถีชีวิต ($r = .333$) เจตคติด้านพฤติกรรมแนวโน้มที่จะแสดงออก ($r = .310$) ค่านิยมในอาชีพด้านบริการสังคม ($r = .300$) ค่านิยมในอาชีพด้านการกระตุ้นให้แก้ปัญหา ($r = .267$) ค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย ($r = .212$) ค่านิยมในอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ ($r = .200$)

สุนิสา บิลสมัท (2543: 88-89) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระของประชาชน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระของประชาชน ใช้กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 5 แห่งด้วยกันคือ บริเวณศูนย์การค้าสยามเซ็นเตอร์ รวมคำแหง ศูนย์การค้าเมเจอร์ปิ่นเกล้า ศูนย์การค้าตะวันนาบริเวณเดอะมอลล์บางกะปิ และบริเวณสะพานพุทธ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระอิสระส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุต่ำกว่า 25 ปี และ 26-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนประกอบอาชีพอิสระนั้นเคยเป็นพนักงานบริษัทมาก่อนและทำอาชีพนี้ทั้งที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์แต่เป็นเพราะรักในความอิสระของอาชีพนี้จึงตัดสินใจทำ สำหรับปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระนั้น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระของประชาชนมากกว่าปัจจัยทางสังคม นอกจากนี้พบว่า ความรู้/ประสบการณ์ รายได้ต่อเดือนและเงินทุนมีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระของประชาชนอีกด้วย

เจตจรัส ศรีรัตนพร (2542: 122) ได้ศึกษาเรื่องความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่จะจบจากวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเรื่องความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่จะจบจากวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พื้นฐานทางธุรกิจ ขั้นตอนและเทคนิควิธีการประกอบอาชีพอิสระ การติดต่อสื่อสาร การผลิต และบริการทางธุรกิจ ประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมโดยรวมทั้งแปดด้านอยู่ในระดับปานกลาง และแยกความสามารถแต่ละด้านจะพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานเป็นลำดับแรก ส่วนอันดับสุดท้ายคือ การมีพื้นฐานในการประกอบธุรกิจ

สุชาติ ช่างโชติ (2542: 82-85) ได้ศึกษาการใช้ความรู้และทักษะที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการด้านช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาได้ศึกษาการใช้ความรู้และทักษะที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการประกอบอาชีพอิสระของผู้ประกอบการด้านช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาการใช้ความรู้และทักษะประกอบการที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการประกอบอาชีพอิสระด้านช่างอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบระดับการใช้ความรู้และทักษะประกอบการที่ส่งผลต่อผลสำเร็จผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ระดับการใช้ความรู้และทักษะแตกต่างกัน และมีระดับผลสำเร็จแตกต่างกันด้วย ซึ่งผู้ประกอบการที่มีผลสำเร็จมากที่สุด คือกลุ่มผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีตามลำดับ ผู้ประกอบการมีประสบการณ์แตกต่างกันการใช้ความรู้และทักษะแตกต่างกัน และระดับผลสำเร็จแตกต่างกัน กลุ่มผู้ประกอบการมีประสบการณ์ 6 ถึง 10 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้ระดับความรู้และทักษะมากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในกลุ่มอื่น และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ 6 ถึง 10 ปี เป็นกลุ่มที่มีผลสำเร็จมากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในกลุ่มอื่น ผู้ประกอบการที่มีผลสำเร็จมากจะใช้ระดับความรู้และทักษะมากกว่าผู้ประกอบการที่มีผลสำเร็จน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ประกอบการที่มีระดับผลสำเร็จมากจะใช้ความรู้และทักษะระดับมากทุกด้าน

เยาวเรศ ไหลอุดม (2541: 113) ศึกษาเรื่องปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความต้องการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความต้องการประกอบอาชีพอิสระ ปัจจัยที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เพศ ชั้นปี และคณะ บุคลิกภาพการแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และสติปัญญา ผลการศึกษาสรุปว่า นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระในระดับมาก และนิสิตมีบุคลิกภาพซื่อตรงต่อหน้าที่ในระดับมากที่สุด ส่วนการเปรียบเทียบระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี และคณะ พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับนิสิตที่มีชั้นปี และคณะต่างกัน พบว่า มีระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

จันทร์เพ็ญ ทองหยิบ (2536: 58-60) ศึกษาค่านิยมที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ค่านิยมที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีค่านิยมต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระในระดับมาก

สุรพล เพิ่มผล (2531: 112) ทำการศึกษาถึงลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่ควรเป็นและเป็นจริงสำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ตามการรับรู้ของอาจารย์และศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระระหว่างกลุ่มอาจารย์กับกลุ่มผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระในระดับมากในด้านความกล้าเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล คุณลักษณะคิดค้นประดิษฐ์ ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อมั่นในอิทธิพลจากการควบคุมภายใน ความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นผู้นำ ส่วนลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาสำหรับการประกอบอาชีพอิสระ อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างลักษณะที่ควรเป็นและเป็นจริงพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 สำหรับผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่ควรเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระในระดับมาก ทั้ง 7 ด้านเช่นเดียวกัน

ปราโมทย์ เจนการ (2523: 221) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาอบรมกับความเป็นผู้ประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบขบวนการเข้าสู่อาชีพ สภาพปัจจุบันและปัญหาในการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมรวมทั้งกลุ่มบุคคลใกล้ชิด มีอิทธิพลมากต่อการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอาชีพเดิมในทางการค้าขาย อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ญาติ พี่น้องและผู้รู้จักคุ้นเคยในการธุรกิจ และองค์ประกอบด้านการศึกษาอบรมที่พบความสัมพันธ์เด่นชัด ได้แก่ ประสบการณ์เกี่ยวกับการทัศนศึกษาและดูงานเกี่ยวกับธุรกิจ ทัศนคติ ค่านิยม และความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาอบรมวิชาชีพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของกลุ่มรัฐจัด

ประชากรที่เป็นกลุ่มรัฐจัด ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 825 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรัฐจัด

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรัฐจัด ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 50 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 118 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนราชดำริ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนวัดดาวคณอง และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,000 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยมีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 นำรายชื่อโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 118 โรงเรียน มาแบ่งตามที่ตั้งเขตการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 3 เขตการศึกษาและทำการสุ่มเขตอย่างง่าย โดยแต่ละเขตการศึกษาจะสุ่มเขตการปกครองมา 3 เขต รวมเป็น 9 เขตการปกครอง จากเขตการปกครองทั้งหมด 46 เขต ได้เขตการปกครองดังนี้ เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสามเสน เขตประเวศ เขตสะพานสูง เขตห้วยขวาง เขตธนบุรี เขตภาษีเจริญ และเขตบางขุนเทียน

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนจากเขตการปกครองเขตละ 1 โรงเรียนโดยทำการสุ่มอย่างง่าย ได้โรงเรียนดังต่อไปนี้ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนราชดำริ โรงเรียนจันทน์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนศรีพุดมา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนมัธยมวัดดาวคนอง และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

ขั้นที่ 3 สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยใช้วิธีจับสลากห้องเรียน โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนทั้งหมด 27 ห้องเรียน โดยแต่ละห้องเรียนจะให้นักเรียนในห้องทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียนห้องเรียนละ 50 คน รวมทั้งหมด 1,350 คน

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการแบ่งตามที่ตั้งเขตการปกครองของโรงเรียนจำนวน 46 เขตการปกครอง ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

เขตการศึกษา	ชื่อเขตการปกครองที่สุ่มได้	ชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร	เขต 1	เขตสามเสน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	120	95
	(41 โรงเรียน)	เขตพระโขนง โรงเรียนนวมิรุทธรรณสาธิต	150	132
		เขตวัฒนา โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง	110	103
	เขต 2	เขตประเวศ โรงเรียนราชดำริ	150	135
	(35 โรงเรียน)	เขตห้วยขวาง โรงเรียนจันทน์หุ่นบำเพ็ญ	150	132
		เขตสะพานสูง โรงเรียนศรีพฤฒา	120	103
	เขต 3	เขตภาษีเจริญ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	140	102
	(42 โรงเรียน)	เขตธนบุรี โรงเรียนวัดดาวคนอง	133	109
		เขตบางขุนเทียน โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน	100	89
รวม	9	9	1,173	1,000

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ขั้นที่ 2 ศึกษา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ

ขั้นที่ 3 จากลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ได้จาก ขั้นที่ 2 นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่แสดงออกถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ นิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง คุณลักษณะที่ทำให้บุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ หมายถึง สิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระได้สั่งสมมา จากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านต่างๆ ได้แก่

1.1.1 ความรู้ทั่วไป หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่เกี่ยวกับลักษณะงานในการประกอบอาชีพอิสระ

1.1.2 ความรู้ด้านการผลิต หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสินค้า ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบในการผลิต การปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และการควบคุมต้นทุนทางการผลิต

1.1.3 ความรู้ด้านการตลาด หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กระบวนการวางแผน การบริหารแนวคิด การตั้งราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ และตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า

1.1.4 ความรู้ด้านการบริหาร จัดการ หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางแผนจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดระบบงาน การดำเนินงาน การติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน

1.2 ความสนใจอาชีพอิสระ หมายถึง ความรู้สึกรักชอบของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการมุ่งแสวงหาความรู้ ได้แก่ การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการตลาดและแนวโน้มธุรกิจ การค้นคว้าข้อมูลด้านการประกอบอาชีพอิสระจากสื่อต่างๆ การเข้าชมนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมธุรกิจเดียวกัน

1.3 ค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ความเชื่อของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เชื่อว่า สิ่งต่อไปนี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่

1.3.1 ความสำเร็จ

1.3.2 รายได้

1.3.3 เกียรติยศ

1.3.4 ความมีอิสระ

1.3.5 ความก้าวหน้าในอาชีพ

1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ส่งผลให้การประกอบอาชีพอิสระประสบความสำเร็จ ได้แก่

1.4.1 ความเป็นผู้นำ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เป็นแบบอย่าง แสดงความใส่ใจ ใ่วางใจ แก่ลูกจ้างหรือพนักงาน ได้แก่ การทำงานอย่างเต็มกำลังเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ลูกจ้าง สอบถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงาน แนะนำข้อมูลต่างๆให้กับลูกจ้างนำไปปฏิบัติตามได้ด้วยความเข้าใจในชิ้นงานนั้นๆ

1.4.2 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานด้านธุรกิจ ได้แก่ การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและมีความหลากหลาย มีความคิดแปลกใหม่ในการผลิตสินค้าที่แตกต่างจากคู่แข่งและยังไม่มีผู้ใดดำเนินการมาก่อน มีความคิดยืดหยุ่นสามารถปรับธุรกิจของตนเองให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

1.4.3 ความอดทน หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในการควบคุมอารมณ์ เอาใจจริงเอาใจในการทำธุรกิจ พร้อมที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ตรงหน้า เพื่อที่จะก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ได้แก่ มุ่งมั่น พยายาม ไม่ท้อถอย ไม่หนีปัญหา มีจิตใจหนักแน่น และสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจในยามที่เผชิญกับวิกฤติปัญหา

1.4.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เกิดจากความแน่ใจและความกล้าหาญที่จะลงมือปฏิบัติ ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จลุล่วง ได้แก่ กล้าตัดสินใจ มั่นใจในความคิดของตนเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยง่าย มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามความคิดของตนเองในการดำเนินธุรกิจให้สำเร็จลุล่วง

1.4.5 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการรักษาคำมั่นสัญญา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ตรงไปตรงมา ได้แก่ การคิดราคาสินค้าอย่างถูกต้อง การใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และปฏิบัติตามข้อตกลง

1.4.6 มนุษย์สัมพันธ์ดี หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นๆโดยรอบ ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส กล่าวคำทักทาย และสอบถามความรู้สึกความคิดเห็นของบุคคลที่อยู่รอบข้าง

1.4.7 การกล้ำดัดสินใจ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริการลูกค้า การจัดซื้อและจัดจ้างพนักงาน

1.4.8 ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการยอมรับผลการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ ได้แก่ ยินดีจ่ายค่าทดแทนเมื่อสินค้าไม่ตรงตามคุณภาพ กล่าวคำขอโทษแก่ลูกค้า ให้สวัสดิการพนักงาน การตรวจสอบคุณภาพสินค้า เลือกสรรสินค้าที่ดีแก่ลูกค้า จ่ายค่าธรรมเนียมและภาษีบำรุงท้องที่ การปฏิบัติตามกฎของรัฐบาล

1.4.9 กล้าเสี่ยง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการประเมินสถานการณ์เพื่อก่อตั้งธุรกิจและคาดการณ์ว่าจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ได้ โดยพิจารณาถึงการประเมินความต้องการของผู้บริโภค การมีความสามารถและใช้ความรู้ของตนเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และการพิจารณาหาแหล่งทุนในการดำเนินธุรกิจ

2. ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ที่มีโอกาสดำเนินงาน และตัดสินใจในการประกอบอาชีพของตนเอง โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความพร้อมทางด้านต่างๆมาสร้างงานให้ตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการจ้างงานที่เป็นระบบ

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะของบุคคลแต่ละบุคคล เพื่อพยากรณ์ว่า จะประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมากน้อยเพียงใด

4. กลุ่มรู้จัก (Known Group) หมายถึง กลุ่มที่มีลักษณะที่ต้องการทดสอบอย่างเด่นชัด ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มรู้จักเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ขั้นที่ 4 สร้างแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ตามนิยามศัพท์ของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระในขั้นที่ 3 ซึ่ง ประกอบด้วยลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 115 ข้อ

4.1 ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้าง เป็นลักษณะข้อความที่ถามถึงเหตุการณ์ที่ประสบในชีวิต เป็นเรื่องทั่วไป ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งในด้านความรู้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นลักษณะแบบเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ ส่วน ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ สร้างโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบบลิเคิร์ท กำหนดน้ำหนักไว้ 5 ระดับ และกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกเพียงระดับเดียวเท่านั้น

4.2 เกณฑ์การให้คะแนน

ด้านความรู้

ตอบ ใช่ ให้ 1 คะแนน

ตอบ ไม่ใช่ ให้ 0 คะแนน

ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน ดังนี้

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริง ให้ 4 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงบ้าง ให้ 3 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงน้อยที่สุด ให้ 2 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำที่ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระ

ขอให้ทำเครื่องหมาย ✓ หรือ ✕ ในช่อง จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยที่สุด และไม่จริงเลย ที่เกี่ยวข้องกับท่าน ตามความเป็นจริง และเหมาะสมกับท่านมากที่สุด ทั้งนี้ ในการตอบแบบสอบถามทุกข้อจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อท่านในด้านลบทั้งสิ้น และผู้วิจัยจะเก็บผลจากแบบสอบถามไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระ

1. ถ้าข้าพเจ้าต้องการจะเป็นเจ้าของกิจการ ข้าพเจ้าจะต้องมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับกิจการนั้นๆ

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

2. ในการทำงาน ข้าพเจ้าจะจัดลำดับความสำคัญของงาน ว่างานใดควรทำก่อนหรือหลัง

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

3. ท่านคิดว่า การหาโอกาสฝึกฝนการผลิตสินค้ากับผู้ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็น

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

4. ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในวงการธุรกิจกลุ่มเดียวกัน

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

5. ท่านเชื่อว่า การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

6. ท่านเชื่อว่า การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

7. ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกจ้าง

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

8. ก่อนที่ท่านตัดสินใจทำธุรกิจ ท่านได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับธุรกิจนั้นๆเป็นอย่างดี

☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ จริงบ้าง ☐ จริงน้อยที่สุด ☐ ไม่จริงเลย

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 95 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นตัวแทนที่ดีของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือไม่ และตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาว่าเหมาะสมในการสื่อสารให้เข้าใจได้ตรงกันหรือไม่ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item-Objective Congruence : IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่า (IOC) 0.50 ถึง 1.0 จำนวน 93 ข้อ (แสดงภาคผนวก)

2. นำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่คัดเลือกและปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 มาทดสอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ (Known Group) จำนวน 50 คนเพื่อหาความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสันและสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

3. นำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ประกอบด้วยโรงเรียนราชินีบน จำนวน 50 คนและโรงเรียนเซ็นไม้แก่น จำนวน 50 คน รวมเป็น 100 คน แล้วนำผลมาทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสันและสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

4. นำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 58 ข้อ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1000 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.96 (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสันและสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค พร้อมทั้งวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติ (Norm) ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานที่ (Normalized T-score) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR)

5. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์แนะแนวและอาจารย์ประจำชั้น และกำหนดวัน-เวลา ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล กับโรงเรียน มหาวิทยาลัย ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้จัดตามลำดับ

2. นำหนังสือขออนุญาตในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ให้กับนักเรียนจำนวน 9 โรงเรียน 1,173 ชุด มีแบบวัดที่นักเรียนตอบไม่ครบทุกข้อ จำนวน 173 ชุด และมีฉบับที่นักเรียนตอบทุกข้อ 1,000 ชุด

4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม

5. ดำเนินการทดสอบ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

5.1 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 50 คน

5.2 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบน จำนวน 50 คน และโรงเรียนเซ็นไหมเกิด จำนวน 50 คน

5.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 58 ข้อ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1000 คน

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระมาตรวจคะแนนและวิเคราะห์ผล เพื่อเตรียมจัดทำเป็นคู่มือแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 หาสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

1.2 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Consistency: IOC) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2545: 150)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณา
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดลักษณะพึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้วิธีการแจกแจงที (t – distribution)(ลัวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538: 215-217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

1.4 ความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะพึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR – 20 คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2545: 157)

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด
	n	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

1.5 ความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะพึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ ค่านิยมและบุคลิกภาพ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบัค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

6.1 สร้างเกณฑ์ปกติ(norms)โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ (Nomalized T-Score) ซึ่งหาเปอร์เซ็นต์ไทล์จากสูตร (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2541: 310)

$$PR = 100 \{ cf - (f/2) \} / N$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความสนใจ ด้านค่านิยมและด้านบุคลิกภาพ
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจ ด้านค่านิยมและด้านบุคลิกภาพ
p	แทน	ค่าความยากง่ายของแบบวัดด้านความรู้
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

ตอนที่ 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยรายข้อ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 4 เกณฑ์ปกติ (Norms) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ไปตรวจคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารธุรกิจและผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา รวมจำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) ผลปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์จำนวน 93 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามไว้เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบต่อไป

ตอนที่ 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 50 คน ในการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ โดยใช้ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (t) ค่าสหสัมพันธ์ (r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR-20 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ หาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ข้อมูลแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชัด (n = 50)

แบบวัด	k	p	t	r	KR-20/ α
ด้านความรู้					
ความรู้ทั่วไป	3	0.73 – 0.85	-	0.51 – 0.52	-
ด้านการบริหาร	6	0.65 – 0.85	-	0.45 – 0.61	-
ด้านการตลาด	9	0.42 – 0.84	-	0.10 – 0.61	-
ด้านการผลิต	7	0.77 – 0.88	-	0.32 – 0.69	-
รวม	25	0.42 – 0.88	-	0.10 – 0.69	0.65
ด้านความสนใจ	9	-	3.89 – 6.38	0.35 – 0.57	0.75
ด้านค่านิยม	8	-	3.27 – 6.33	0.19 – 0.71	0.75
ด้านบุคลิกภาพ					
ความเป็นผู้นำ	5	-	3.86 – 5.28	0.45 – 0.52	-
ความคิดสร้างสรรค์	5	-	3.05 – 4.97	0.45 – 0.61	-
ความอดทน	5	-	2.36 – 4.75	0.40 – 0.61	-
ความเชื่อมั่นในตนเอง	5	-	2.91 – 5.28	0.10 – 0.58	-
ความซื่อสัตย์	5	-	2.99 – 6.53	0.32 – 0.69	-
มนุษยสัมพันธ์ดี	4	-	4.63 – 5.55	0.55 – 0.62	-
การกล้าตัดสินใจ	5	-	3.55 – 5.54	0.39 – 0.67	-
ความรับผิดชอบ	5	-	3.37 – 6.44	0.39 – 0.62	-
กล้าเสี่ยง	3	-	3.28 – 4.10	0.14 – 0.62	-
รวม	42		2.36 – 6.53	0.14 – 0.69	0.74

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้ชัดมีดังนี้

1.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ มีจำนวน 34 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง 0.42 ถึง 0.88 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 0.69 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.65

2.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 3.89 ถึง 6.38 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.35 ถึง 0.57 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.75

3.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านค่านิยม มีจำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 3.27 ถึง 6.33 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 0.71 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.75

4.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ มีจำนวน 42 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.36 ถึง 6.53 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.14 ถึง 0.69 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.74

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ในการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ โดยใช้ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (t) ค่าสหสัมพันธ์ (r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR-20 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ หาค่าอำนาจจำแนกใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ค่าสหสัมพันธ์(r) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ข้อมูลแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง Try Out (n = 100)

แบบวัด	k	p	t	r	KR-20/ α
ด้านความรู้					
ความรู้ทั่วไป	3	0.84 – 0.90	-	0.17 – 0.37	-
ด้านการบริหาร	6	0.72 – 0.88	-	0.26 – 0.44	-
ด้านการตลาด	9	0.40 – 0.80	-	0.06 – 0.48	-
ด้านการผลิต	7	0.74 – 0.90	-	0.31 – 0.48	-
รวม	25	0.40 – 0.98	-	0.06 – 0.48	0.74
ด้านความสนใจ	9	-	2.87 – 9.10	0.35 – 0.57	0.70
ด้านค่านิยม	8	-	2.98 – 11.46	0.22 – 0.66	0.67
ด้านบุคลิกภาพ					
ความเป็นผู้นำ	5	-	3.20 – 8.56	0.46 – 0.57	
ความคิดสร้างสรรค์	5	-	5.0 – 8.14	0.47 – 0.65	
ความอดทน	5	-	3.22 – 10.29	0.43 – 0.61	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	5	-	1.09 – 6.59	0.14 – 0.61	
ความซื่อสัตย์	5	-	1.42 – 7.24	0.28 – 0.72	
มนุษยสัมพันธ์ดี	4	-	4.41 – 13.64	0.55 – 0.62	
การกล้าตัดสินใจ	5	-	2.99 - 9.32	0.41 – 0.66	
ความรับผิดชอบ	5	-	1.05 – 5.40	0.29 – 0.59	
กล้าเสี่ยง	3	-	0.22 – 7.19	0.15 – 0.65	
รวม	42		0.22 – 13.64	0.14 – 0.72	0.93

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้จากการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน มีดังนี้

1.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ มีจำนวน 34 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง 0.40 ถึง 0.98 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.06 ถึง 0.48 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.74

2.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.87 ถึง 9.10 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.35 ถึง 0.57 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.70

3.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านค่านิยม มีจำนวน 8 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.98 ถึง 11.46 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.66 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.67

4.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ มีจำนวน 42 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 13.64 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.14 ถึง 0.72 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.93

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน ข้อมูลแสดงในตาราง 4-7

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n =1,000)

ข้อ	p	r
1	0.79	0.94
2	0.75	2.55
3	0.50	0.16
4	0.65	0.30
5	0.63	0.23
6	0.68	0.35
7	0.50	0.28
8	0.73	0.35
9	0.44	0.26
10	0.50	0.28
11	0.75	0.36
รวม	0.44 – 0.79	0.16 – 0.94

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้ทั้งฉบับเท่ากับ 0.77

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ จำนวน 11 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 0.79 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.16 ถึง 0.94 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.77

ตาราง 5 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($n=1,000$)

ข้อ	t	r
1	16.60	0.46
2	15.87	0.43
3	18.64	0.52
4	20.35	0.56
5	24.99	0.63
6	24.50	0.58
7	21.05	0.59
8	20.62	0.57
9	19.73	0.52

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะด้านความสนใจทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 15.87 ถึง 24.99 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 0.63 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.75

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($n = 1,000$)

ข้อ	t	r
1	20.14	0.54
2	20.28	0.51
3	23.62	0.57
4	23.31	0.59
5	24.71	0.61
6	20.70	0.57
7	21.08	0.55

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านค่านิยมทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยม จำนวน 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 20.14 ถึง 24.71 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.51 ถึง 0.61 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.86

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
การเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n =1,000)

ข้อ	t	r
1	19.74	0.56
2	21.27	0.57
3	18.20	0.51
4	20.42	0.56
5	19.24	0.54
6	19.21	0.56
7	19.59	0.51
8	20.92	0.55
9	25.11	0.61
10	17.53	0.46
11	23.73	0.59
12	20.70	0.56
13	19.34	0.55
14	18.22	0.58
15	17.58	0.52
16	12.12	0.39
17	19.10	0.57
18	15.03	0.49
19	22.04	0.61
20	21.52	0.59
21	22.74	0.59
22	20.79	0.55
23	23.69	0.59
24	19.76	0.50
25	20.37	0.58
26	21.87	0.62

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	t	r
27	21.74	0.58
28	20.70	0.61
29	23.81	0.62
30	19.44	0.42
31	13.94	0.63

มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านบุคลิกภาพทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ จำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 12.12 ถึง 25.11 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.63 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.75

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยรายข้อ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ข้อมูลแสดงในตาราง 8 ถึง 10

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของกลุ่มผู้วัด (n=50)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.
ด้านความรู้					
ความรู้ทั่วไป	3	3	1	2.64	0.61
ด้านบริหาร จัดการ	6	6	0	5.0	1.21
ด้านการตลาด	9	9	3	6.89	1.34

ตาราง 8 (ต่อ)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการผลิต	7	7	2	5.96	1.35
รวม	25	25	11	20.49	3.33
ด้านความสนใจ	9	45	20	30.97	4.27
ด้านค่านิยม	8	39	22	31.90	3.74
ด้านบุคลิกภาพ					
ความเป็นผู้นำ	5	25	13	19.92	2.21
ความคิดสร้างสรรค์	5	25	12	19.71	2.63
ความอดทน	5	25	14	19.15	2.30
ความเชื่อมั่นในตนเอง	5	25	15	19.19	19.19
ความซื่อสัตย์	5	25	12	20.75	2.71
มนุษยสัมพันธ์ดี	4	20	8	13.74	3.55
การกล้าตัดสินใจ	5	25	15	19.53	2.23
ความรับผิดชอบ	5	25	13	20.43	2.35
กล้าเสี่ยง	3	15	6	11.12	1.45
รวม	42	201	121	163.54	15.79

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า กลุ่มผู้จัด จำนวน 50 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านต่างๆดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 20.49 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านความรู้ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับสูง

ด้านบริหาร จัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.0 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 อยู่ในระดับสูง

ด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.89 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 อยู่ในระดับสูง

ด้านการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.96 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 30.97 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 31.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.74 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 163.54 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.79 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ

ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.92 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.21 อยู่ในระดับสูง

ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.71 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.63 อยู่ในระดับสูง

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.30 อยู่ในระดับสูง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.19 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.00 อยู่ในระดับสูง

ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.71 อยู่ในระดับสูง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.74 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.55 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการกล้าตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.53 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.23 อยู่ในระดับสูง

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.43 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.35 อยู่ในระดับสูง

ด้านกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.12 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.45 อยู่ในระดับสูง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n=100)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.
ด้านความรู้					
ความรู้ทั่วไป	3	3	1	2.64	0.61
ด้านบริหาร จัดการ	6	6	0	5.0	1.21
ด้านการตลาด	9	9	3	6.89	1.34
ด้านการผลิต	7	7	2	5.96	1.35
รวม	25	25	11	20.49	3.33
ด้านความสนใจ	9	45	20	30.97	4.27
ด้านค่านิยม	8	39	21	30.82	3.79
ด้านบุคลิกภาพ					
ความเป็นผู้นำ	5	25	13	19.27	2.40
ความคิดสร้างสรรค์	5	25	12	19.49	2.78
ความอดทน	5	25	10	18.98	2.56
ความเชื่อมั่นในตนเอง	5	25	14	19.15	2.07
ความซื่อสัตย์	5	25	12	20.76	2.68
มนุษยสัมพันธ์ดี	4	20	8	13.73	3.56
การกล้าตัดสินใจ	5	25	14	19.52	2.25
ความรับผิดชอบ	5	25	13	20.34	2.50
กล้าเสี่ยง	3	15	6	11.0	1.54
รวม	42	202	122	162.24	16.78

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านต่างๆดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 20.49 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านความรู้ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับสูง

ด้านการบริหาร จัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.0 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 อยู่ในระดับสูง
 ด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.89 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 อยู่ในระดับสูง
 ด้านการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.96 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับสูง
 ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
 เท่ากับ 30.97 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านค่านิยม มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
 เท่ากับ 30.82 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม
 เท่ากับ 162.24 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.78 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ

ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.27 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.40 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.49 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.78 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.56 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.07 อยู่
 ในระดับสูง

ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.76 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.73 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.56 อยู่ใน
 ระดับปานกลาง

ด้านการกล้าตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.52 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.34 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.50 อยู่ใน
 ระดับสูง

ด้านกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.0 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.54 อยู่ในระดับสูง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ในกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

แบบวัด	k	Max	Min	$\bar{X}$ รายด้าน	S.D. รายด้าน	$\bar{X}$ รายข้อ	S.D. รายข้อ
ด้านความรู้							
ความรู้ทั่วไป	1	1	0	-	-	0.98	1.20
ด้านบริหาร จัดการ	2	2	0	-	-	1.89	0.31
ด้านการตลาด	5	5	0	-	-	3.83	0.97
ด้านการผลิต	3	3	0	-	-	2.76	0.52
รวม	11	11	4	9.47	1.31		
ด้านความสนใจ	9	45	13	32.85	4.93	-	-
ด้านค่านิยม	7	35	12	26.32	3.91	-	-
ด้านบุคลิกภาพ							
ความเป็นผู้นำ	5	25	7	-	-	20.28	2.91
ความคิดสร้างสรรค์	5	25	9	-	-	20.14	2.93
ความอดทน	4	20	6	-	-	16.26	2.44
ความเชื่อมั่นในตนเอง	4	20	5	-	-	15.69	2.33
ความซื่อสัตย์	3	15	3	-	-	12.55	1.80
มนุษยสัมพันธ์ดี	3	15	5	-	-	12.48	1.89
การกล้าตัดสินใจ	3	15	4	-	-	12.24	1.85
ความรับผิดชอบ	3	15	3	-	-	12.37	1.94
กล้าเสี่ยง	1	5	1	-	-	3.88	0.86
รวม	31	155	72	125.92	14.39	-	-

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านต่างๆดังนี้

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 9.47 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.31อยู่ใน ระดับสูง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านความรู้ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 อยู่ในระดับสูง

ด้านการบริหาร จัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 อยู่ในระดับสูง

ด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 อยู่ในระดับสูง

ด้านการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านความสนใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 32.85 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.93 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านค่านิยม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 26.32 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับสูง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 125.92 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.39 อยู่ในระดับสูง ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ

ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.28 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.91 อยู่ในระดับสูง

ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.14 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.93 อยู่ในระดับสูง

ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.26 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 อยู่ในระดับสูง

ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.69 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับสูง

ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.55 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.80 อยู่ในระดับสูง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.48 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.89 อยู่ในระดับสูง

ด้านการกล้าตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.48 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 อยู่ในระดับสูง

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.37 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.94 อยู่ในระดับสูง

ด้านกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 อยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 4 เกณฑ์ปกติ (Norms) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ของกลุ่มตัวอย่างมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ดังแสดงในตาราง 11-14 ดังนี้

ตาราง 11 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านความรู้ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 11 ข้อ

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
70	11	48	97.60
59	10	266	81.90
51	9	267	55.25
46	8	119	35.95
45	7	5	29.75
44	6	32	27.90
43	5	13	25.65
38	3	250	12.50
รวม		1000	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 11 พบว่าเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 3 ถึง 11 คะแนน ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง T_{38} ถึง T_{70} และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 12.50 ถึง 97.60

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับความรู้ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ (ชวาล แพรัตกุล. 2520: 53) ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ตาราง 12 เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบ
อาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
ของคะแนน ความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 9 ข้อ

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
77	45	8	99.60
74	44	4	99.00
72	43	7	98.45
69	42	14	97.40
67	41	23	95.55
65	40	29	92.95
63	39	42	89.40
61	38	42	85.20
59	37	49	80.65
57	36	68	74.80
55	35	84	67.20
52	34	90	58.50
50	33	90	49.50
48	32	91	40.45
46	31	70	32.40
43	30	60	25.90
42	29	40	20.90
40	28	40	16.90
39	27	45	12.65
36	26	32	8.80
35	25	20	6.20
33	24	20	4.20
31	23	5	2.95
30	22	12	2.10

ตาราง 12 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
28	21	5	1.25
26	20	3	0.85
24	19	4	0.50
22	17	1	0.25
20	16	1	0.15
17	13	1	0.05
รวม		1,000	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 12 พบว่าเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความสนใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความสนใจ ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 13 ถึง 45 คะแนน ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{77} และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 99.60

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับความสนใจ ในการประกอบอาชีพอิสระให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ (ชวาล แพรัตกุล. 2520: 53) ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ตาราง 13 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านค่านิยม ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบ
อาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจกแจงความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
ของคะแนน ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) จำนวน 7 ข้อ

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
75	35	14	99.30
70	34	18	97.70
67	33	29	95.35
64	32	42	91.80
62	31	42	87.60
59	30	52	82.90
57	29	92	75.70
55	28	106	65.80
52	27	89	56.05
49	26	98	46.70
47	25	97	36.95
44	24	84	27.90
41	23	77	19.85
39	22	59	13.05
36	21	40	8.10
34	20	23	4.95
31	19	14	3.10
29	18	10	1.90
27	17	6	1.10
26	16	1	0.75
25	15	2	0.60
24	14	2	0.40
22	13	1	0.25
20	12	2	0.10
รวม		1,000	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 13 พบว่าเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความค่านิยม ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 12 ถึง 35 คะแนน ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง T_{20} ถึง T_{75} และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 99.30

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ (ชวาล แพรัตกุล. 2520: 53) ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ตาราง 14 เกณฑ์ปกติของคะแนนด้านบุคลิกภาพ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น

ผู้ประกอบอาชีพอิสระ: คะแนนมาตรฐานปกติ T-Score การแจ่มแจ้งความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง ($n=1,000$) จำนวน 31 ข้อ

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
77	155	8	99.60
74	154	1	99.15
72	153	10	98.60
71	152	2	98.00
69	151	13	97.25
66	150	8	96.20
65	148-149	21	94.75
63	147	14	93.00
64	146	16	91.50

ตาราง 14 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
62	145	18	89.80
61	143-144	29	87.45
60	141-142	34	84.30
59	140	10	82.10
58	138-139	43	79.45
57	137	25	76.05
56	135-136	31	73.25
55	133-134	43	69.55
54	132	21	66.35
53	130-131	61	62.25
52	129	28	57.80
51	127-128	55	53.65
50	126	27	49.55
49	125	25	46.95
48	124	39	43.75
47	122-123	56	39.00
46	121	27	34.85
45	119-120	40	31.50
44	118	25	28.25
43	116-117	45	24.75
42	115	20	21.50
41	113-114	31	18.95
40	112	23	16.25
39	110-111	21	14.05
38	108-109	27	11.65
37	107	11	9.75
36	105-106	18	8.30

ตาราง 14 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่	PR
35	103-104	16	6.60
34	101-102	11	5.25
33	100	5	4.45
32	96-99	14	3.50
30	94-95	7	2.45
29	93	8	1.70
27	92	3	1.15
26	91	3	0.85
25	89	1	0.65
24	84	2	0.50
23	83	1	0.35
22	81	1	0.25
20	78	1	0.15
17	72	1	0.05
รวม		1,000	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 14 พบว่าเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 72 ถึง 155 คะแนน ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{77} และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 99.60

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพอิสระให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ (ซวาล แพรัตกุล. 2520: 53) ดังนี้

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของกลุ่มรัฐจัด

ประชากรที่เป็นกลุ่มรัฐจัด ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 825 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรัฐจัด

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรัฐจัด ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 50 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนราชดำริ โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนวัดดาวคณอง และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,173 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และพบว่ามึนักเรียนที่ตอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ครบทุกข้อ จำนวน 1,000 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มี 4 ด้าน ดังนี้

- 1 ด้านความรู้
 - 1.1 ความรู้ทั่วไป
 - 1.2 ความรู้ด้านการผลิต
 - 1.3 ความรู้ด้านการตลาด
 - 1.4 ความรู้ด้านการบริหารจัดการ
- 2 ด้านความสนใจ
- 3 ด้านค่านิยม
- 4 ด้านบุคลิกภาพ
 - 4.1 ความเป็นผู้นำ
 - 4.2 ความคิดสร้างสรรค์
 - 4.3 ความอดทน
 - 4.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 4.5 ความซื่อสัตย์
 - 4.6 มนุษยสัมพันธ์ดี
 - 4.7 กล้าตัดสินใจ
 - 4.8 ความรับผิดชอบ
 - 4.9 กล้าเสี่ยง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์แนะแนวและอาจารย์ประจำชั้น และกำหนด วัน-เวลา ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล กับโรงเรียน มหาวิทยาลัย ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มรู้ชุดตามลำดับ
2. นำหนังสือขออนุญาตในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ให้กับนักเรียนจำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 150 ชุด รวมทั้งสิ้น

1,350 ชุด และเก็บรวบรวมได้ทั้งสิ้น 1,173 ชุด มีแบบวัดไม่สมบูรณ์จำนวน 173 ชุด และมีฉบับที่นักเรียนตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 1,000 ชุด

4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม

5. ดำเนินการทดสอบ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

5.1 ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 50 คน

5.2 ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 84 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชินีบน จำนวน 50 คน และโรงเรียนเซ็นไหมเกิด จำนวน 50 คน

5.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 58 ข้อ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1000 คน

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระมาตรวจคะแนนและวิเคราะห์ผล เพื่อเตรียมจัดทำเป็นคู่มือ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

ตอนที่ 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยรายข้อ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ตอนที่ 4 เกณฑ์ปกติ (Norms) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งได้นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน สรุปผล ได้ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ

2.ค่าเฉลี่ยของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับสูง

3.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 11 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 0.79 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.16 ถึง 0.94 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{38} ถึง T_{70} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 12.50 ถึง 97.60

4.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 15.87 ถึง 24.99 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{70} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.60

5.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านค่านิยมของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 20.14 ถึง 24.71 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.51 ถึง 0.61 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{20} ถึง T_{75} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 ถึง 99.30

6.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีจำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 12.12 ถึง 25.11 ค่าสหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 ค่า T-Score อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{77} และมีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 ถึง 99.60

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่ได้นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ฉบับนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ที่ระดับ 0.50 ถึง 1.00 หมายถึง คะแนนที่แทนโครงสร้างรวมๆของคุณลักษณะที่ต้องการวัดนั้น หากมีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูง แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ ค่าสหสัมพันธ์จะมีความสัมพันธ์กันกับค่าอำนาจจำแนก กล่าวคือ ถ้ามีค่าอำนาจจำแนกสูง ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ที่วัดโดยค่าสหสัมพันธ์สูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธีรนุช โมลิสกุลมงคล (2533: 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มที่รู้ชัด จากกลุ่มนักธุรกิจที่ประสบ

ความสำเร็จในอาชีพและมีประสบการณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มข้าราชการครูที่ไม่มีประสบการณ์ทางด้านธุรกิจมาก่อน พบว่า ได้ค่าความเที่ยงตรงจากการทดสอบครั้งที่ 2 เท่ากับ 5.13 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากการทดสอบครั้งที่ 3 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 4.13 มีความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระฉบับนี้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้านความรู้เท่ากับ 0.44 ถึง 0.79 ด้านความสนใจเท่ากับ 15.87 ถึง 24.99 ด้านค่านิยมเท่ากับ 20.14 ถึง 24.71 และด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 12.12 ถึง 25.11 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) พบว่า ข้อสอบที่มีคุณภาพจะมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และในกรณีแบบทดสอบเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่าจะมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป หรือมีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งในแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระฉบับนี้ โดยส่วนใหญ่ข้อคำถามผ่านหลักเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอดเวิร์ด (Edward. 1957: 153) ที่กำหนดว่า ค่าอำนาจจำแนกที่ดีควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จึงจะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นด้านความรู้ เท่ากับ 0.77 สอดคล้องกับ อนเนก พ.อนุกุลบุตร (2522: 415) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 ขึ้นไป ทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบสูง ซึ่งแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านความรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเป็นที่เชื่อถือได้

ค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจ ด้านค่านิยม มีค่าความเชื่อมั่น 0.75 และ 0.86 ตามลำดับ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นด้านความสนใจ และด้านค่านิยม มีค่าความเชื่อมั่นที่น่าเชื่อถือได้ ดังที่ เกเบิล (ลัวน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543ก: 317) ได้กล่าวว่า เครื่องมือวัดด้านความรู้สึกหรือจิตพิสัย ควร มีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ 0.70

ส่วนค่าความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75 ดังที่ เกเบิล (ลัวน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2543ก: 317) กล่าวว่า เครื่องมือวัดด้านบุคลิกภาพควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ 0.70 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นด้านบุคลิกภาพของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระมีค่าความเชื่อมั่นที่น่าเชื่อถือได้

4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ มีค่า T -Score อยู่ระหว่าง T_{38} ถึง T_{70} ด้านความสนใจ T_{17} ถึง T_{70} ด้านค่านิยม T_{20} ถึง T_{75} และด้านบุคลิกภาพ มีค่าที่ อยู่ระหว่าง T_{17} ถึง T_{77} ดังที่ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2542: 58) กล่าวว่า คะแนนที่เป็นคะแนนมาตรฐานที่ดัดแปลงมาจากคะแนน Z ซึ่งมีลักษณะการกระจายเหมือนกับกระจายของคะแนนดิบ

รวมถึง ล้วน สายยศ (2541: 215-216) ได้กล่าวว่า คะแนนที่ปกติ นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบ และเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย โดยมีการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตนกุล. 2520: 53)

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระฉบับนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา และคัดกรองผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบการอาชีพอิสระเบื้องต้น (Screening) เท่านั้น ผู้ทดสอบควรใช้เกณฑ์อื่นๆ มาพิจารณาร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ของนักเรียน เช่น ความถนัด เพศ ผลการเรียน เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนในต่างจังหวัดนอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาแล้วในงานวิจัย

ฉบับนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2530). รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้ประสบผลสำเร็จในอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ: ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ. ถ่ายเอกสาร.
- กรองทอง โพธิ์ทอง. (2532). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อแจ้ง (Master Learning). ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม. (2545). รายงานผลการวิจัย เรื่อง ความสัมฤทธิ์ผลของการแนะแนวอาชีพอิสระ. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน.
- จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา. (2530). แนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการงานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา ครั้งที่ 10 กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ธีรนุช โมลิสกุลมงคล. (2533). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครนายก. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวัน ถือคำ. (2533). บทบาทของครูแนะแนวต่อการสร้างเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2542). สถิติวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประดิษฐ์ ชาสสมบัติ; และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2531). รายงานผลการสัมมนาระดับชาติเรื่องการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาศรี โอภาสานนท์. (2537). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). *การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
ถ่ายเอกสาร
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.*
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มีส์.*
- พิพวรรณ อินทรศัพท์. (2531). *รายงานผลการสัมมนาระดับชาติเรื่องการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ถ่ายเอกสาร.*
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2529). *คู่มือผู้ประกอบการ โอกาสครบรอบ 15 ปี โครงการปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ.*
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2532). *การส่งเสริมอาชีพ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ยุพิน ประจวบเหมาะ. (2531). *การประกอบอาชีพอิสระหนทางแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต เศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.*
- _____. (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- _____. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- _____. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2535). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2544). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ศิริบุรณ์ สายโกสุเม; และคนอื่นๆ. (2532). *บุคลิกภาพ. จิตวิทยาทั่วไป. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*

- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2544). *ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาไทย 6 สาขาอาชีพ (กฎหมาย, คอมพิวเตอร์, แพทยศาสตร์, มนุษยศาสตร์, วิศวกรรมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์ จากการจัดของ Myers Briggs Type Indicator (MBTI)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีสง่า กรรณสูต; และ สาโรจน์ บัวศรี. (2521). *การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สัญญา จัตตานนท์. (2528). *การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนิสา บิลสมัท. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระของประชาชน*. วิทยานิพนธ์. สส. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพล เพิ่มผล. (2531). *ลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการจัดการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรภีร์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2531). *ปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพอิสระ*. กรุงเทพฯ: ทบวง. (เอกสารประกอบการอภิปรายทางวิชาการเสนอที่ทบวงมหาวิทยาลัย 21 กันยายน 2531)
- สุรพร ศรีทองกิตติกุล. (2521). *ความสนใจทางด้านอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2540). *แผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ลำเนา ขจรศิลป์. (2534). *แนวทางกำหนดคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ในเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ*. (30 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน)
- อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. (2529). *ผลการทดลองใช้ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อเนก พ.อนุกุลบุตร. (2522). *การวัดและประเมินผลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อัมพร หมายเจริญ. (2536). *การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับการสอนปกติ*. ปริญญาโท. กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร. .

Borland, C.M. (1975, June). *Locus of Control*. Need for Achievement and Entrepreneurship. *Dissertation Abstracts International*. 36 (2): 771-A.

Cattell, R.B. (1950). *Personality: A Systematic Theoretical and Factual Study*. New York: McGraw – Hill.

Edwards, Allen Louis.(1957). *Techniques of Attitude Scale Construction*. New Jersey : Prentice Hall, Inc.

Ginzberg, Eli.; et al. (1956). *Occupational Choice: An Approach to A General Theory*. New York: Columbia University Press.

Harris, J.R. (1968). *Nigeriann Entrepreneurship in Industry in P.Kilby ed*. Entrepreneurship and Economic Development.

Hornads; & Aboud. (1975). "Characteristic of Successful Entrepreneurship". *C.N.Baumback and J R.Manours of Entrepreneurship and Venture Management* . Englewood Cliffs. N.J.: Prentice – Hall.

Keith, Lyman A. (1971). *Introduction to Business Enterprise*. New York: McGraw Hill Book.

Mellon, D.E. (1976, May). The Role of the Entrepreneur Educator in Private Business Education in The United State from 1850 to 1915. A Study of 98 Conditioned Entrepreneurship. *Dissertation Abstracts International* 36 (8) : 5446 – A.

Schumpeter, J. (1975). *The Fundamental Phenomenon of Economic Development in P.Kilby ed*. Entrepreneurship and Economic Development.

Susbouer, J.C. (1969, August). The Technical Company Formation Process : A Particular Aspect of Entrepreneurship.*Dissertation Abtrracts*.30 (4):1311A-13124.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์
3. คู่มือแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

- 1.ผศ.กฤติกา ลิ้มลาวัลย์ อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 2.อาจารย์มนทิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3.นางอนงค์ มานุ่ม กรรมการบริหาร บริษัท ไทยนครพาราเวด จำกัด

คู่มือการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง คุณลักษณะที่ทำให้บุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ หมายถึง สิ่งที่คุณประกอบอาชีพอิสระได้สั่งสมมา จากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านต่างๆ ได้แก่

1.1.1 ความรู้ทั่วไป หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่เกี่ยวกับลักษณะงานในการประกอบอาชีพอิสระ

1.1.2 ความรู้ด้านการผลิต หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสินค้า ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบในการผลิต การปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และการควบคุมต้นทุนทางการผลิต

1.1.3 ความรู้ด้านการตลาด หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กระบวนการวางแผน การบริหารแนวคิด การตั้งราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ และตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า

1.1.4 ความรู้ด้านการบริหาร จัดการ หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางแผนจัดลำดับความสำคัญของงาน การจัดระบบงาน การดำเนินงาน การติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน

1.2 ความสนใจอาชีพอิสระ หมายถึง ความรู้สึกรับชอบของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการมุ่งแสวงหาความรู้ ได้แก่ การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการตลาดและแนวโน้มธุรกิจ การค้นคว้าข้อมูลด้านการประกอบอาชีพอิสระจากสื่อต่างๆ การเข้าชมนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมธุรกิจเดียวกัน

1.3 ค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ความเชื่อของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เชื่อว่า สิ่งต่อไปนี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่

1.3.1 ความสำเร็จ

1.3.2 รายได้

1.3.3 เกียรติยศ

1.3.4 ความมีอิสระ

1.3.5 ความก้าวหน้าในอาชีพ

1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ส่งผลให้การประกอบอาชีพอิสระประสบความสำเร็จ ได้แก่

1.4.1 ความเป็นผู้นำ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เป็นแบบอย่าง แสดงความใส่ใจ ใ่วางใจ แก่ลูกจ้างหรือพนักงาน ได้แก่ การทำงานอย่างเต็มกำลังเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ลูกจ้าง สอบถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับการทำงาน แนะนำข้อมูลต่างๆให้กับลูกจ้างนำไปปฏิบัติตามได้ด้วยความเข้าใจในชิ้นงานนั้นๆ

1.4.2 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานด้านธุรกิจ ได้แก่ การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและมีความหลากหลาย มีความคิดแปลกใหม่ในการผลิตสินค้าที่แตกต่างจากคู่แข่งและยังไม่มีผู้ใดดำเนินการมาก่อน มีความคิดยืดหยุ่นสามารถปรับธุรกิจของตนเองให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

1.4.3 ความอดทน หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในการควบคุมอารมณ์ เอาใจจริงเอาใจในการทำธุรกิจ พร้อมที่จะต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ตรงหน้า เพื่อที่จะก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ได้แก่ มุ่งมั่น พยายาม ไม่ท้อถอย ไม่หนีปัญหา มีจิตใจหนักแน่น และสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจในยามที่เผชิญกับวิกฤติปัญหา

1.4.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่เกิดจากความแน่ใจและความกล้าหาญที่จะลงมือปฏิบัติ ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จลุล่วง ได้แก่ กล้าตัดสินใจ มั่นใจในความคิดของตนเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยง่าย มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามความคิดของตนเองในการดำเนินธุรกิจให้สำเร็จลุล่วง

1.4.5 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการรักษาคำมั่นสัญญา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ตรงไปตรงมา ได้แก่ การคิดราคาสินค้าอย่างถูกต้อง การใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และปฏิบัติตามข้อตกลง

1.4.6 มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นๆโดยรอบ ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส กล่าวคำทักทาย และสอบถามความรู้สึกความคิดเห็นของบุคคลที่อยู่รอบข้าง

1.4.7 การกล้าตัดสินใจ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่ การตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริการลูกค้า การจัดซื้อและจัดจ้างพนักงาน

1.4.8 ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการยอมรับผลการกระทำทั้งด้านบวกและด้านลบ ได้แก่ ยินดีจ่ายค่าทดแทนเมื่อสินค้าไม่ตรงตามคุณภาพ

กล่าวคำขอโทษแก่ลูกค้า ให้สวัสดิการพนักงาน การตรวจสอบคุณภาพสินค้า เลือกรีวิวสินค้าที่ดีแก่ลูกค้า จ่ายค่าธรรมเนียมและภาษีบำรุงท้องที่ การปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐบาล

1.4.9 กล้าเสี่ยง หมายถึง การแสดงออกของผู้ประกอบอาชีพอิสระในการประเมินสถานการณ์เพื่อก่อตั้งธุรกิจและคาดการณ์ว่าจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ได้ โดยพิจารณาถึงการประเมินความต้องการของผู้บริโภค การมีความสามารถและใช้ความรู้ของตนเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และการพิจารณาหาแหล่งทุนในการดำเนินธุรกิจ

โครงสร้างของแบบวัด

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ สร้างครอบคลุมลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ เป็นแบบวัดลักษณะเลือกตอบ ใช่ หรือไม่ใช่ ด้านความใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ มีลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ คือ “มากที่สุด” “มาก” “ปานกลาง” “น้อย” “น้อยที่สุด”

การพัฒนาแบบวัด

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้ดำเนินการสร้าง ทดลอง และปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 ถึงเดือนมกราคม 2549 จึงสำเร็จตามความต้องการ ดำเนินการทดลองและปรับปรุง มีรายละเอียดดังนี้

1. นำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 95 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาว่าข้อความแต่ละข้อเป็นตัวแทนที่ดีของลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือไม่ และตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาว่าเหมาะสมในการสื่อสารให้เข้าใจได้ตรงกันหรือไม่ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item-Objective Congruence : IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่า (IOC) 0.5 ถึง 1.0 จำนวน 93 ข้อ

2. นำแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่คัดเลือกและปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 มาทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสันและสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

3. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ประกอบด้วยโรงเรียนราชินีบน จำนวน 50 คนและโรงเรียนเซ็นไมเก้น จำนวน 50 คน รวมเป็น 100

คน แล้วนำผลมาทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสันและสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

4. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่น แล้วจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 9 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติ (Norm) ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานที่ (Normalized T-score) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ดำเนินการดังนี้

- 1.1 กำหนด วัน เวลา และสถานที่ล่วงหน้าและแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ
- 1.2 เตรียมแบบวัดให้พร้อม โดยเตรียมแบบวัดให้มากกว่าจำนวนผู้เข้าสอบประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์
- 1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบต้องศึกษาคำชี้แจงในการทำแบบวัดนี้ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างราบรื่น

2. วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการดังนี้

- 2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบวัดให้ผู้สอบเข้าใจ
- 2.2 ผู้ดำเนินการสอบต้องชี้แจงรายละเอียดของแบบวัดให้ผู้สอบได้เข้าใจทุกคน ซึ่งในการสอบครั้งนี้จะใช้เวลาไม่เกิน 30 นาที และให้ผู้เข้าสอบลงมือทำแบบวัดพร้อมกันทุกคน แล้วเริ่มจับเวลาตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้ลงมือทำได้
- 2.3 การเตือนเวลา ให้เตือน 2 ครั้ง คือ เมื่อหมดเวลาครั้งแรก และเหลือเวลาอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

- 3.1 ผู้ดำเนินการสอบสั่งให้ผู้สอบหยุดทำแล้วเก็บแบบวัด

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสอบแล้ว ผู้ดำเนินการสอบแล้ว ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำขอบคุณ และชมเชยนักเรียนที่พยายามตั้งใจในการสอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการทำแบบวัด และพร้อมที่จะร่วมมือในการทำแบบวัดในครั้งต่อไป

วิธีการตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ทั้งฉบับมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ด้านความรู้

ตอบ “ใช่” ให้คะแนน 1 คะแนน (ข้อคำถามที่ตอบใช่ คือ ข้อ 1 ถึง 11)

ตอบ “ไม่ใช่” ให้คะแนน 0 คะแนน (ข้อคำถามที่ตอบไม่ใช่ ไม่มี)

ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านบุคลิกภาพ

การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามมีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริง ให้ 4 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงบ้าง ให้ 3 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำเป็นจริงน้อยที่สุด ให้ 2 คะแนน

มีความรู้สึก ความคิด หรือการกระทำที่ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน

(ให้คะแนนจากการตอบของผู้สอบ ตามค่าคะแนนดังกล่าว จากข้อคำถาม ข้อ 12 ถึง 58)

การแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการตรวจคะแนนของผู้สอบ

ด้านความรู้ (ข้อ 1 – 11)

11 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
9 – 10 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระสูง
7 – 9 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
3 – 6 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
0 – 2 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ด้านความสนใจ (ข้อ 12 – 20)

40 -45	คะแนน	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
35 – 39	คะแนน	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระสูง
31 – 34	คะแนน	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
25 – 30	คะแนน	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
0 – 24	คะแนน	หมายถึง	มีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ด้านค่านิยม (ข้อ 21 – 27)

33 -35	คะแนน	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
28 – 32	คะแนน	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระสูง
25 – 27	คะแนน	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
20 – 24	คะแนน	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
0 – 19	คะแนน	หมายถึง	มีค่านิยมในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

ด้านบุคลิกภาพ (ข้อ 28 – 32)

148 -155	คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
133 – 147	คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระสูง
119 – 132	คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
103 – 118	คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระต่ำ
0 – 102	คะแนน	หมายถึง	มีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

เกณฑ์ปกติของแบบวัด

เกณฑ์ปกติของแบบลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ เป็นเกณฑ์ระดับท้องถิ่น (Local Norm) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,000 คน หาโดยการแปลงคะแนนดิบของแบบวัดให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระมีดังนี้ ด้านความรู้ T_{38} ถึง T_{70} ด้านความสนใจ T_{17} ถึง T_{70} ด้านค่านิยม T_{20} ถึง T_{75} และด้านบุคลิกภาพ T_{17} ถึง T_{77}

การแปลความหมายของคะแนนเทียบเกณฑ์ปกติ

1. การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520: 53)

ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระสูงมาก
ตั้งแต่ $T_{55} - T_{64}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระสูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{54}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{35} - T_{44}$	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระต่ำ
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	หมายถึง	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระต่ำมาก

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

คำชี้แจง แบบวัดฉบับนี้ เป็นแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ขอทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่ ไม่ใช่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยที่สุด และไม่จริงเลย ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนตามความเป็นจริงและเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุดทั้งนี้ในการตอบแบบวัดทุกข้อจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อนักเรียนในด้านลบทั้งสิ้นและผู้วิจัยจะเก็บผลจากแบบวัดไว้เป็นความลับ

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ถ้าข้าพเจ้าต้องการจะเป็นเจ้าของกิจการ ข้าพเจ้าจะต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกิจการนั้นๆ		
2	ในการทำงาน ข้าพเจ้าจะจัดลำดับความสำคัญของงาน ว่างานใดควรทำก่อนหรือหลัง		
3	การสื่อสารที่ดี ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำงาน		
4	การให้ของแถมกับลูกค้า ทำให้ลูกค้าซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากขึ้น		
5	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า ความต้องการและ ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสิ่งที่สำคัญสูงสุด		
6	การจัดหน้าร้านโดยนำสินค้าไปวางบนชั้นอย่างสวยงาม ช่วยให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อได้เร็วขึ้น		
7	การที่จะทำให้ลูกค้าพอใจในสินค้านั้น สินค้าชิ้นนั้นๆจะต้องเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ		
8	ข้าพเจ้าจะเลือกลงโฆษณาในหนังสือที่เข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่จะซื้อสินค้าให้มากที่สุด		
9	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับความพึงพอใจในขั้นตอนการผลิตสินค้า เพื่อที่จะทำให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ		
10	ข้าพเจ้าจะหาแหล่งวัตถุดิบในการผลิตมากกว่าหนึ่งแห่ง เพื่อป้องกันการขาดแคลนวัตถุดิบอย่างกะทันหัน		
11	ควรพิจารณาเลือกซื้อวัตถุดิบจากหลายๆแหล่ง เพื่อให้ได้วัตถุดิบที่ราคาถูกที่สุดและมีคุณภาพมากที่สุด		

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย ที่สุด	ไม่จริง เลย
12	เมื่อมีวิชาเลือกเสรี ข้าพเจ้าจะเลือกวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ					
13	การสนใจ สังเกตสิ่งต่างๆรอบตัวที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระที่ข้าพเจ้าสนใจ จะทำให้สามารถปรับปรุงกิจการของข้าพเจ้าได้ดียิ่งขึ้น					
14	ข้าพเจ้าชอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆในการประกอบอาชีพอิสระ					
15	ข้าพเจ้าพยายามหาโอกาสฝึกฝนการผลิตสินค้ากับผู้ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ					
16	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ					
17	ข้าพเจ้าจะสอบถามผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำข้อคิดมาใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ					
18	ข้าพเจ้าสนใจที่จะเข้ารับการอบรมการประกอบอาชีพอิสระของทางโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ					
19	ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ					
20	ข้าพเจ้าพยายามหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับการสินค้าที่ข้าพเจ้าสนใจผลิต					
21	การประกอบอาชีพอิสระทำให้ประสบความสำเร็จมากกว่าการเป็นลูกจ้างในหน่วยงานราชการหรือเอกชน					
22	การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน					
23	การประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างรายได้ ได้ดีกว่าการทำงานรับเงินเดือนที่อยู่ในฐานะลูกจ้าง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย ที่สุด	ไม่จริง เลย
24	การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของสังคม					
25	การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง					
26	การประกอบอาชีพอิสระช่วยกระตุ้นให้ใช้ปัญญาอยู่ตลอดเวลา					
27	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจที่ได้ประกอบอาชีพอิสระ					
28	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกน้อง					
29	หากลูกน้องพบปัญหาในการทำงาน ข้าพเจ้าจะแนะนำวิธีการแก้ปัญหาให้กับลูกน้อง					
30	การใส่ใจเกี่ยวกับปัญหา และความรู้สึกของลูกน้องเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าจะปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ					
31	เมื่อลูกน้องทำงานผิดพลาด ข้าพเจ้าจะช่วยให้คำแนะนำ					
32	ในบางครั้งข้าพเจ้าจะลงมือทำงานเอง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ลูกน้อง					
33	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงรูปแบบของสินค้าให้ทันสมัย					
34	สินค้าที่ข้าพเจ้าจะผลิต จะต้องมีความโดดเด่นและแตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันในท้องตลาด					
35	ข้าพเจ้าจะผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทั่วถึง					
36	ข้าพเจ้าจะผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทั่วถึง					
37	การออกแบบหีบห่อของสินค้า ให้มีลักษณะเด่นทำให้ดึงดูดความสนใจของลูกค้า					
38	ข้าพเจ้าจะรับฟังความคิดเห็นของลูกค้า เมื่อลูกค้าขอให้ปรับปรุงสินค้า					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย ที่สุด	ไม่จริง เลย
39	ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “เสียอะไรก็เสียได้ แต่อย่าเสียกำลังใจ”					
40	เมื่อมีปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ข้าพเจ้าสามารถต่อสู้และฝ่าฟันจนประสบความสำเร็จ					
41	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพอิสระให้ประสบผลสำเร็จ					
42	ข้าพเจ้ามั่นใจว่า จะสามารถประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จได้					
43	ข้าพเจ้าแน่ใจว่าสินค้าที่ผลิตออกไปแล้ว จะได้รับการยอมรับจากลูกค้าเป็นจำนวนมาก					
44	หากสินค้าของข้าพเจ้าขายได้เป็นจำนวนมาก ในอนาคตข้าพเจ้าจะขยายกิจการตามเหมาะสม					
45	ข้าพเจ้าแน่ใจว่าสินค้าของข้าพเจ้าจะมียอดขายเพิ่มมากขึ้น					
46	ข้าพเจ้าจะใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพในการผลิตสินค้า					
47	หากลูกค้าอยากได้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าเพิ่มเติม ข้าพเจ้าจะให้ข้อมูลแก่ลูกค้าอย่างตรงไปตรงมา					
48	ข้าพเจ้าจะจ่ายเงินเดือนให้กับลูกน้องตามที่ได้เคยตกลงกันไว้					
49	ข้าพเจ้าจะปลูกฝังการกล่าวคำว่า “ขอบคุณ” ต่อลูกค้าให้กับลูกน้อง					
50	ข้าพเจ้าจะรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากลูกค้าด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม					
51	การให้ของขวัญในเทศกาลที่สำคัญแก่ลูกค้า เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าจะปฏิบัติ					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย ที่สุด	ไม่จริง เลย
52	ก่อนการตัดสินใจประกอบอาชีพอิสระ ข้าพเจ้าจะ ทำการศึกษาหารายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับการประกอบ อาชีพอิสระชนิดนั้นๆ					
53	การตัดสินใจผลิตสินค้าข้าพเจ้าจะทำด้วยความรอบคอบ และมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาประกอบการตัดสินใจ					
54	ข้าพเจ้ามีแนวโน้มที่จะผลิตสินค้าได้ตรงตามความ ต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด					
55	ข้าพเจ้าจะชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการผลิตสินค้าให้ตรง ตามกำหนดชำระเสมอ					
56	หากพบว่าลูกค้าซื้อสินค้ามีตำหนิจริง ข้าพเจ้ายินดีคืนเงิน ให้กับลูกค้าด้วยความเต็มใจ					
57	ถ้าข้าพเจ้าประกอบอาชีพอิสระ ข้าพเจ้าจะไม่หลีกเลี่ยง การชำระภาษีต่างๆให้กับรัฐบาล					
58	ข้าพเจ้ากลัวที่จะผลิตสินค้าออกมาขาย เพราะแน่ใจว่ามี ผู้ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันยังมีไม่มาก					

ภาคผนวก ข

1. ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือ
2. ค่าความยากง่าย และ ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ($n = 100$)
3. ค่าความยากง่าย และ ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 1,000$)

ตารางค่าคะแนน IOC

ตาราง 15 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ด้านความรู้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
8	1	0	1	0.66	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
10	1	1	0	0.66	คัดเลือกไว้
11	0	1	1	0.66	คัดเลือกไว้
12	0	1	1	0.66	คัดเลือกไว้
13	0	1	1	0.66	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
15	1	1	0	0.66	คัดเลือกไว้
16	1	1	0	0.66	คัดเลือกไว้
17	1	1	0	0.66	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
20	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
21	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
22	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
23	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
24	1	1	0	0.66	คัดเลือกไว้
25	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
26	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
27	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
28	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
29	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
30	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
31	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
32	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
33	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
34	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
35	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 16 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ด้านความสนใจ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
7	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 17 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ด้านค่านิยม

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
6	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 18 ค่าคะแนน IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ด้านบุคลิกภาพ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
10	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
11	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
12	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
13	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
20	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
21	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
22	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
23	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
24	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
25	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
26	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
27	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
28	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
29	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
30	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
31	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
32	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
33	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
34	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
35	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
36	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
37	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
38	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
39	1	1	0	0.67	คัดเลือกไว้
40	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
41	1	1	1	1	คัดเลือกไว้
42	1	1	1	1	คัดเลือกไว้

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.50-1.00

ตาราง 19 ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านความรู้ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) n=100

ข้อคำถาม	ค่าความยากง่าย (p)
1	0.88
2	0.90
3	0.84
4	0.82
5	0.82
6	0.88
7	0.86
8	0.72
9	0.72
10	0.60
11	0.40
12	0.76
13	0.80
14	0.78
15	0.84
16	0.86
17	0.98
18	0.84
19	0.90
20	0.82
21	0.78
22	0.76
23	0.76
24	0.74
25	0.84

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.74

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	7.82
2	4.46
3	6.53
4	2.87
5	3.31
6	9.10
7	4.46
8	7.09
9	4.04

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.70

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านค่านิยมของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.97
2	4.33
3	4.77
4	11.23
5	11.46
6	3.53
7	4.33
8	9.12

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.67

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.32
2	3.20
3	3.65
4	8.56
5	4.00
6	7.95
7	8.14
8	6.96
9	5.00
10	5.23
11	10.26
12	3.30
13	6.43
14	3.22
15	2.57
16	4.22
17	6.63
18	1.09
19	4.31
20	6.59
21	7.24
22	5.48
23	5.70
24	4.29
25	1.42
26	4.41

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
27	12.76
28	13.63
29	10.61
30	3.61
31	4.45
32	3.56
33	9.32
34	2.99
35	5.23
36	4.91
37	1.05
38	3.59
39	5.40
40	1.32
41	7.16
42	0.22

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ตาราง 23 ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

ข้อคำถาม	ค่าความยากง่าย (p)
1	0.79
2	0.75
3	0.50
4	0.65
5	0.63
6	0.68
7	0.50
8	0.73
9	0.44
10	0.50
11	0.75

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.77

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	16.60
2	15.87
3	18.64
4	20.35
5	24.99
6	24.50
7	21.05
8	20.62
9	19.73

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านค่านิยม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	20.14
2	20.28
3	23.62
4	23.31
5	24.71
6	20.70
7	21.08

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็น
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	19.74
2	21.27
3	18.20
4	20.42
5	19.24
6	19.21
7	19.59
8	20.92
9	25.11
10	17.53
11	23.73
12	20.70
13	19.34
14	18.22
15	17.58
16	12.12
17	19.10
18	15.03
19	22.04
20	21.52
21	22.74
22	20.79
23	23.69
24	19.76
25	20.37

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก(t)
26	21.87
27	21.74
28	20.70
29	23.81
30	19.44
31	13.94

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางวิภารัตน์ พูลสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 1 กันยายน 2514
สถานที่เกิด	สุราษฎร์ธานี
สถานที่ปัจจุบัน	462 สยามนิเวศน์ 2 ถนนเทพารักษ์ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10270
สถานที่ทำงาน	บริษัท ดรีมคอน จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเกาะสมุย
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2537	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2549	วิทยาศาสตร์บัณฑิต จิตวิทยาสังคม จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

